ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์

ของ

นพดล ทาแดง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2550

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์

ของ

นพดล ทาแดง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

นพดล ทาแดง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2550

นพดล ทาแดง. (2550). *ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร ในด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านนิเทศการฝึกงาน และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ จำแนกตาม เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม สาขาการเรียน และประเภทของสถานประกอบการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 รวมทั้งหมด 235 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นมาตรส่วนประเมินค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9495 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ LSD

ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน และด้านการนิเทศการฝึกงาน

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการพบว่า ความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เฉพาะกลุ่มนักเรียนที่ฝึกงานในสถานประกอบการที่ต่างกันเท่านั้น ส่วนความคิดเห็นแยกรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการนิเทศการฝึกงาน และพบว่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ เฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีสาขาการเรียนแตกต่างกัน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการนิเทศการฝึกงาน และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ส่วนที่เหลือไม่พบความแตกต่าง

OPINION OF STUDENTS TOWARDS THE JOB TRAINING IN ENTERPRISE OF THE THIRID VOCATIONAL CERTIFICATE CURRICULUM OF THAI BUSINESS ADMINISTRATION COLLEGE

AN ABSTRACT

BY

NOPPADOL THADANG

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Master of Education degree in Business Education

at srinakharinwirot University

May 2007

Noppadol Thadang. (2007). *Opinion of Students towards the job training in Enterprise of The Third Vocational Certificate Curriculum of Thai Business Administration College*, Master's Project, M.Ed. (Business Education) Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.

Project Advisor : Assoc. Prof. Dr. Boonchird Pinyoanuntapong

The purpose of this research was to study and compare the opinions of students towards the job training in enterprises of the third vocational certificate curriculum of Thai Business Administration College, in the areas of preparation before training, vocational competence, training supervision, and monitoring of the enterprise classified by gender, grade point average (GPA), major of study, and type of enterprise.

The samples used in study were 235 third year vocational certificate students of Thai Business Administration College, in 2nd semester of 2006 academic year. Tool used for data collection was five rating scale with the reliability of 0.9495. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and LSD pair comparisons of means.

The findings of research were as follows.

The students' opinions towards the job training in enterprises were at the high level both in general and in individual areas of monitoring of the enterprise, vocational competence, preparation before training, and training supervision.

When comparing their opinions towards the job training in enterprises, it was found that the overall opinions of students particularly with different enterprises were different with statistical difference at the level of .01. For their opinions in individual areas, they were different with statistical difference at the level of .05 in the area of training supervision; and with statistical difference at the level of .01 in the areas of vocational competence and monitoring of the enterprise. Regarding the opinions of students with different majors of study, it was found that they were different with statistical difference at the level of .05 in the areas of training supervision and monitoring of the enterprise while there was no any difference for the rest.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ่มไทย)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่.....เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันต์พงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาแนะนำ และให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งถึงความกรุณาดังกล่าว และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตรจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ่มไทย อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงค์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ่มไทย อาจารย์จุลศักดิ์ สุขสบาย อาจารย์นพดล กองศิลป์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้คำแนะนำและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยให้การศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์อันมีคุณค่าแก่ผู้วิจัย ด้วยความเมตากรุณาตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เจ้าหน้าที่สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย เจ้าหน้าที่คณะสังคมศาสตร์ทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาที่ทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการและขอขอบใจนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้การดูแลและเป็นกำลังใจที่ดีที่สุด และให้การส่งเสริม สนับสนุนเป็นอย่างดีตลอดมา รวมทั้งพี่ ๆ เพื่อน ๆ ทุกคน ที่ให้ความห่วงใย ช่วยเหลือ อย่างดีเสมอมา จนทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจทำงานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแก่ บิดามารดา คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านของผู้วิจัย ที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าเสมอมา

นพดล ทาแดง

สารบัญ

หน้า

บทที่

1 บทนำ

ภูมิหลัง..... 1

ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 2

ความสำคัญของการวิจัย..... 3

ขอบเขตของการวิจัย..... 3

นิยามศัพท์เฉพาะ..... 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 6

สมมติฐานในการวิจัย..... 6

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 7

ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ..... 7

การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)..... 9

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น..... 12

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน..... 14

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษางาน..... 19

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงาน
ในสถานประกอบการ..... 21

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 31

3 วิธีดำเนินการวิจัย..... 34

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 34

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 35

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ..... 35

การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 37

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล..... 37

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 38

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

4 **ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**..... 42

สัญญาลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 42

การวิเคราะห์ข้อมูล..... 42

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 43

5 **สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**..... 60

ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 60

ความสำคัญของการวิจัย..... 60

สมมติฐานในการวิจัย..... 61

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 61

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 62

การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 62

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล..... 63

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 63

อภิปรายผล..... 66

ข้อเสนอแนะ..... 71

บรรณานุกรม..... 73

ภาคผนวก..... 77

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์..... 98

บัญชีตาราง

หน้า

ตาราง

1 จำนวนนักเรียน..... 34

2 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน..... 43

3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อ
การฝึกงานในสถานประกอบการ โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน..... 45

4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อ
การฝึกงานในสถานประกอบการ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน..... 46

5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อ
การฝึกงานในสถานประกอบการ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ..... 47

6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อ
การฝึกงานใน สถานประกอบการ ด้านการนิเทศการฝึกงาน..... 48

7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อ
การฝึกงานในสถานประกอบการ ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ..... 49

8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนต่อ
การ ฝึกงานในสถานประกอบการ จำแนกตามเพศ..... 50

9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนต่อ
การฝึกงานในสถานประกอบการ จำแนกตาม ประเภทของสถานประกอบการ..... 51

10 การเปรียบเทียบของความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงาน
ในสถานประกอบการ ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม..... 52

11 การเปรียบเทียบของความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงาน
ในสถานประกอบการ ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามสาขาการเรียน..... 53

12 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความคิดเห็นนของนักเรียนต่อ
การฝึกงานในสถานประกอบการ จำแนกตามสาขาการเรียน
ในด้านการนิเทศการฝึกงาน..... 54

13 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความคิดเห็นนของนักเรียนต่อ
การฝึกงานในสถานประกอบการ จำแนกตามสาขาการเรียน
ในด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ..... 55

บัญชีตาราง (ต่อ)

หน้า

ตาราง

14 ข้อเสนอแนะเพิ่ม ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ
การฝึกงานในสถานประกอบการ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน..... 56
15 ข้อเสนอแนะเพิ่ม ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ
การฝึกงานในสถานประกอบการ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ..... 57
16 ข้อเสนอแนะเพิ่ม ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ
การฝึกงานในสถานประกอบการ ด้านการนิเทศการฝึกงาน..... 58
17 ข้อเสนอแนะเพิ่ม ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ
การฝึกงานในสถานประกอบการ ด้านการดูแลควบคุมของสถานประกอบการ..... 59

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

"การศึกษา" (พรบ.การศึกษา:2542) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต" ในโลกปัจจุบันแนวทางการดำเนินการของการศึกษาได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โลกของการเรียนรู้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มนุษย์เราก็มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อที่จะปรับให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของโลกไม่ว่า จะเป็น เศรษฐกิจ สังคม คนไทยเราเองก็เช่นกัน จำเป็นต้องเตรียมตัว เตรียมความรู้ของเราให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัฒน์ และพร้อมที่จะอยู่กับโลกที่มีนวัตกรรมใหม่ ๆ หรือเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว ถ้าบุคคลใดที่มีความรู้แต่ไม่ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ก็จะกลายเป็นบุคคลที่ล้าสมัย ความรู้ที่มีอยู่เดิมก็หดหายไป ยิ่งในยุคที่เศรษฐกิจในช่วงนี้เป็นยุคเศรษฐกิจขาลงแล้ว คนไทยทุกคนจำเป็นต้องมีการแข่งขันเพื่อที่จะดำรงชีวิตที่ต้องดิ้นรนอย่างมาก สิ่งที่จะช่วยให้เราอยู่รอดปลอดภัยอย่างยั่งยืนนั้นก็คือ การมีความรู้ และใช้ความรู้ที่มีมาแต่เดิมและความรู้ที่ต้องศึกษาตลอดชีวิต ประกอบสัมมาอาชีพ เพื่อเลี้ยงดูตนเอง และครอบครัว แต่เพียงเท่านี้คงไม่พอ คงจะต้องนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่ช่วยพัฒนาสังคม และประเทศชาติ จึงจะถือว่าเป็นบุคคลที่สมบูรณ์

การศึกษาในยุคปัจจุบันนั้นประกอบไปด้วยการศึกษาทั้ง สายสามัญ สายอาชีพ และการศึกษานอกระบบ ในปัจจุบันแนวทางการศึกษาสายวิชาชีพ มีความสำคัญต่อพัฒนาเศรษฐกิจ เพราะเป็นการศึกษาที่ผลิตคนเข้ามาอยู่ในระบบเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นทางการค้า การขายและอาจกล่าวได้ว่าระบบธุรกิจที่เป็นตัวขับเคลื่อนของระบบเศรษฐกิจของโลกเลยก็ว่าได้ ดังนั้น การศึกษาในระบบอาชีวศึกษานั้นก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง ระบบการศึกษาไทย ในกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา เพื่อให้รับผิดชอบดูแล ในการเรียนการสอนในสายอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ซึ่งก็แตกแขนง สาขาวิชาเรียน ไม่ว่าจะเป็นสายบริหารธุรกิจ หรือสายช่างอุตสาหกรรม โดยเรียกการเรียนเหล่านี้ว่า การอาชีวศึกษา หลักสูตรของการเรียนสายอาชีวศึกษานั้นมุ่งเน้นให้นักศึกษาที่จบออกไปสามารถนำความรู้ที่ศึกษานำไปศึกษาต่อหรือออกไปทำงานได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับ พุทธศักราช 254 กล่าวไว้ในหมวด 3 มาตรา 20 ว่า "การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพให้ จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาเอกชน สถานประกอบการหรือ โดยความร่วมมือ

ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง" ฉะนั้นเมื่อเน้นให้นักเรียนสามารถนำความรู้ออกไปทำงานจึงจำเป็นต้องฝึกทักษะในการทำงาน ซึ่งเป็นหัวใจของการเรียนสายอาชีพ ดังนั้นก่อนที่นักเรียนจะจบการศึกษา จึงมีหน่วยการเรียนที่ชื่อว่า การฝึกงานนอกสถานที่ โดยทางสถาบันการศึกษาจะต้องจัดให้นักเรียนออกไปฝึกงานนอกสถานที่ อย่างน้อย 1 ภาคเรียน

ผู้วิจัยได้มองเห็นความสำคัญของการฝึกงานเนื่องจากเป็นการส่งนักเรียนที่กำลังศึกษาในสถาบันออกไปฝึกงานกับผู้ประกอบข้างนอก บ่อยครั้งที่พบปัญหามากมาย อาทิเช่น ความไม่พร้อมของนักเรียนเอง หรือปัญหาด้านวุฒิภาวะของนักเรียน หรือการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือบางครั้งทางสถาบันได้ทำการเลือกสถานประกอบการและจัดส่งนักเรียนออกไปแต่ครั้นพอในปีการศึกษาหน้ากลับได้รับการปฏิเสธจากสถานประกอบการ บางแห่งนั้นโดยไม่ทราบสาเหตุ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดส่งนักเรียน ออกไปฝึกงานนอกสถานที่ ได้นำไปปรับปรุงและแก้ไข เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายหลัก เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัตรวิชาชีพชั้น ปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้านได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการนิเทศการฝึกงาน ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน 4 ด้าน โดยจำแนกตาม เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม สาขาการเรียนและประเภทของสถานประกอบการ

3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัตรวิชาชีพ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะใช้เป็นแนวทางและให้ข้อมูลแก่ผู้รับผิดชอบการจัดส่งนักเรียนฝึกงาน และให้ผู้บริหารโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนารูปแบบวิธีการ ในการจัดส่งนักเรียนออกไปฝึกงาน ตลอดจนการวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ที่ผ่านการฝึกงานเสร็จสิ้นแล้ว ของโรงเรียนเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยาการ จำนวนทั้งสิ้น 644 คน แบ่งเป็นสาขาการบัญชี 128 คน สาขาการขาย 31 คน สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ 434 คน และสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 51 คน (แหล่งที่มา : งานทะเบียน โรงเรียนเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยาการ ณ 19 มิ.ย. 2549)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2549 ที่ผ่านการฝึกงานเสร็จสิ้นแล้ว ของโรงเรียนเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยาการ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และใช้ตารางของ ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (2537 : 105) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 235 คน แบ่งเป็น สาขาการบัญชี 47 คน สาขาการขาย 11 คน สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ 158 คน และอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 19 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ซึ่งจำแนกได้แก่

    1.1 เพศ

        1.1.1 เพศชาย

        1.1.2 เพศหญิง

    1.2 คะแนนเฉลี่ยสะสม

        1.2.1 คะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50

        1.2.2 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.50 - 2.99

        1.2.3 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.00 - 4.00

1.3 สาขาการเรียน

1.3.1 การบัญชี

1.3.2 การขาย

1.3.3 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

1.3.4 อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

1.4 ประเภทของสถานประกอบการ

1.4.1 หน่วยงานรัฐบาล/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

1.4.2 หน่วยงานเอกชน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการต่อไปนี้

2.1 ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน

2.2 ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ

2.3 ด้านการนิเทศการฝึกงาน

2.4 ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ** หมายถึง ความรู้สึกหรือการรับรู้ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ ที่ผ่านการได้รับเข้าฝึกงานในสถานประกอบ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยจำแนกเป็นรายด้าน ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน หมายถึง ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมของนักเรียน เพื่อที่จะเข้าไปฝึกงาน การขอคำปรึกษากับ ผู้ปกครอง อาจารย์นิเทศ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจำเป็นจะต้องมีเรื่องของการพัฒนาบุคลิกภาพ กริยามารยาททางสังคม ความมีมนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน คุณลักษณะส่วนตัว ที่จะส่งผลต่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการศึกษาบริเวณที่ตั้ง สภาพของสถานประกอบการ การศึกษาลักษณะงานในองค์การ กฎเกณฑ์และข้อปฏิบัติ ระเบียบต่างๆ ของสถานประกอบการที่กำลังจะเข้าไปฝึกงาน

1.2 ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ หมายถึง ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติทางด้านวิชาการทั่วไป ความรู้ทางวิชาชีพ ความสามารถในการปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ความมีไหวพริบ ปฏิภาณ ละเอียดรอบครอบ และความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผล ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน และคุณธรรมจริยธรรมในการทำงาน

1.3 ด้านการนิเทศการฝึกงาน หมายถึง ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับความเหมาะสมของระยะเวลา ช่วงการเวลาในการฝึกงาน วิธีการนิเทศฝึกงาน วิธีการดำเนินการติดต่อประสานงานของอาจารย์ที่ควบคุมดูแลระหว่างการฝึกงาน การให้คำปรึกษาและร่วมแก้ไขปัญหาของอาจารย์นิเทศระหว่างการฝึกงาน

1.4 ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ หมายถึง ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการให้การควบคุมดูแลนักศึกษาระหว่างการปฏิบัติงาน รวมไปถึงความดูและเอาใจใส่ ให้การถ่ายทอดความรู้ในการทำงาน และให้การอบสั่งสอนเสมือนสถานประกอบการเป็นเหมือนครูที่ค่อยให้ความรู้และการดูแลแก่นักเรียน การให้บริการและอำนวยความสะดวก การกำหนดเกณฑ์ข้อปฏิบัติต่าง ๆ ระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน และเป็นผู้ประเมินผลการฝึกงาน

2. **การฝึกงาน** หมายถึง การฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยจัดส่งไปปฏิบัติงานตามจริงในสถานประกอบการ และมีระยะเวลาฝึกงานไม่น้อยกว่า1 ภาคเรียน

3. **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ** หมายถึง หลักสูตรที่ใช้จัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนหรือวิทยาลัย ที่กำกับด้วย สำนักงานการอาชีวศึกษา มีการจัดการเรียนในสายอาชีพซึ่งเป็นหลักสูตรต่อเนื่องจาก มัธยมศึกษาตอนต้น และใช้เวลาในการเรียน 3 ปี เทียบเท่ากับการศึกษาสายสามัญ ในระดับ มัธยมปลาย

4. **นักเรียน** หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ในโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ

5. **การนิเทศนักศึกษาฝึกงาน** หมายถึง การที่ครูผู้สอน ได้รับมอบหมายในการติดตาม ควบคุม ดูแล ให้คำปรึกษาในระหว่างการปฏิบัติงานของนักเรียน และประเมินผลการฝึกงาน ร่วมไปถึงการประสานงานกับสถานประกอบการ

6. **คะแนนเฉลี่ยสะสม** หมายถึง ระดับค่าคะแนนเฉลี่ยที่สะสมของนักเรียนตั้งแต่ภาคเรียนที่1 ปีการศึกษา 2547 ถึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

6.1 คะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50

6.2 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.50 – 2.99

6.3 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.00 - 4.00

7. **แผนกการเรียน** หมายถึง กลุ่มวิชาที่นักเรียนที่ทำการฝึกงานกำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ แบ่งออกเป็น 4 สาขาได้แก่

7.1 การบัญชี

7.2 การขาย

7.3 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

7.4 อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

8. **ประเภทของสถานประกอบการ** หมายถึง ลักษณะของกิจการที่นักเรียนเข้าไปรับการฝึกงาน ได้แก่

8.1 หน่วยงานรัฐบาล/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

8.2 หน่วยงานเอกชน

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

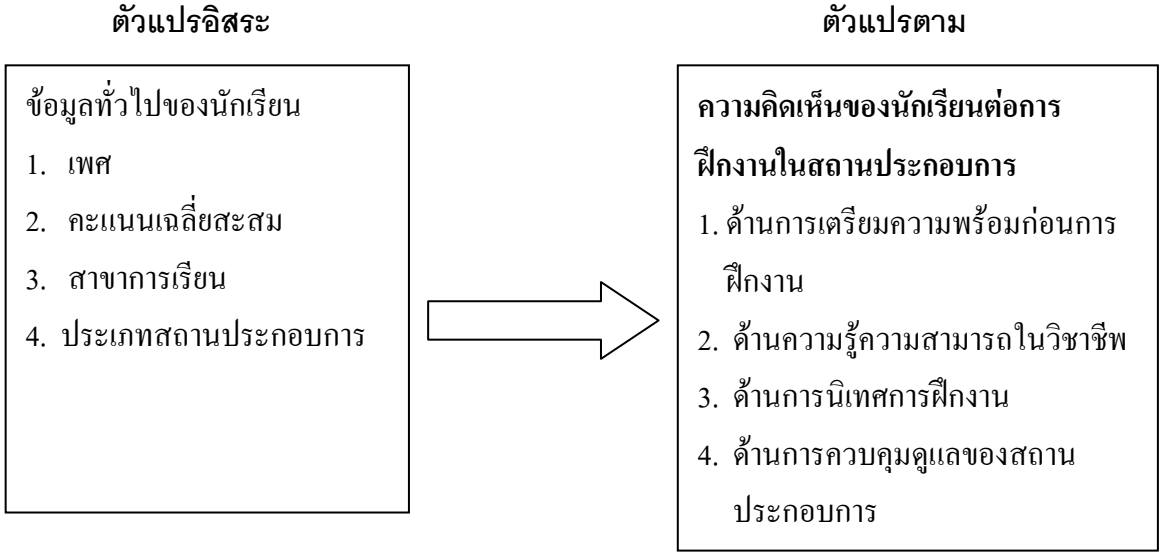

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

3. นักเรียนที่เรียนสาขาการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

4. นักเรียนที่ฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ
2. การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ของโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง 2546)
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน
    - 4.1 ความหมาย
    - 4.2 จุดประสงค์ของการฝึกงาน
    - 4.3 วัตถุประสงค์ของการฝึกงาน
    - 4.4 ความสำคัญของการฝึกงาน
    - 4.5 รูปแบบของการฝึกงาน
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกงาน
6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ
    - 6.1 ด้านการเตรียมพร้อมก่อนการฝึกงาน
    - 6.2 ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ
    - 6.3 ด้านการนิเทศการฝึกงาน
    - 6.4 ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ

โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ เดิมชื่อ โรงเรียนช่างกลไทยสุริยะ ตั้งอยู่เลขที่ 61ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยมีนายสุข พุคยาภรณ์ เป็นเจ้าของ นายเพทาย อมาตยกุล เป็นผู้จัดการ นายประยูร มณีโชติ เป็นครูใหญ่ ได้รับอนุญาตให้ เปิดสอนเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2510 ประเภทอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างกลโรงงาน

ต่อมาปี พ.ศ. 2511 ได้เปิดโรงเรียนพณิชยการและช่างก่อสร้างไทยสุริยะ โดยมีนายสุข พุคยาภรณ์ เป็นเจ้าของ นายเชื่อม จันทร์ฉาย เป็นผู้จัดการและมีนายช่วง คำแท่ง เป็นครูใหญ่ เปิดสอนแผนกพณิชยการ สาขาบัญชี การขาย และช่างก่อสร้าง

เมื่อปี พ.ศ. 2533 ได้ยุบโรงเรียนพณิชยการและช่างก่อสร้างไทยสุริยะรวมเป็นโรงเรียนเดียวกันกับโรงเรียนเทคนิคไทยสุริยะ และขอเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “โรงเรียนเทคโนโลยีไทยสุริยะ” มีนายสุข พุคยาภรณ์ เป็นผู้ได้รับอนุญาต นายนัทธี คยาภรณ์ เป็นผู้จัดการ และมีนายโปร่ง ส่งเสริม เป็นอาจารย์ใหญ่ และเพิ่มสาขาพณิชยการ การขายและธุรกิจบริการสถานพยาบาล

โรงเรียนเทคโนโลยีไทยสุริยะ มีอาคาร 3 ชั้น 2ห้อง อาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ 1 หลัง มีโรงฝึกงาน 5 หลัง โรงอาหาร 1 หลัง หอประชุม 1 หลัง มีห้องเรียน 40 ห้อง มีนักเรียน จำนวน 1,500 คน รอบเช้า หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 ปี ช่างอุตสาหกรรม สาขาช่างยนต์ ช่างอิเล็กทรอนิค ช่างก่อสร้าง และช่างกลโรงงาน สาขาพณิชยกรรม มีการบัญชี การขาย ธุรกิจบริการสถานพยาบาล

รอบบ่ายหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2 ปี สาขาเทคนิควิศกรรมไฟฟ้า และบริหารธุรกิจการบัญชีธนาคาร – การเงิน โรงเรียนเทคโนโลยีไทยสุริยะ เป็นโรงเรียนหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์ที่จะสอนให้นักเรียนทุกคนมีความรู้วิชาสามัญ มีความชำนาญในวิชาชีพ ดังปรัชญาของโรงเรียน คือ “คุณภาพคุณธรรม” พยายามอบรมให้นักเรียนทุกคนมีระเบียบวินัย รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและไปประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพจะได้เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศสืบไป

ปี พ.ศ. 2535 ได้ย้ายช่างอุตสาหกรรมทุกแผนกไปยังถนนรามอินทรา กม. 12 เยื้องโรงพยาบาลนพรัตน์ราชธานีเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “โรงเรียนเทคโนโลยี ไทยสุริยะรามอินทรา” โดยมี นายชาติชาย พุคยาภรณ์ เป็นผู้รับอนุญาต นายเลิศ ศรีสว่าง เป็นผู้จัดการและเป็นอาจารย์ใหญ่

ปี พ.ศ. 2536 โรงเรียนเทคโนโลยีไทยสุริยะบางเขนเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ” มีนายชาติชาย พุคยาภรณ์ เป็นผู้ได้รับอนุญาต นายเชื่อม จันทร์ฉาย เป็นผู้จัดการและอาจารย์ใหญ่ เป็นสอนระดับ ปวช, ปวท, ปวส. รอบเช้า รอบบ่าย สายพณิชยการ สาขาบัญชี การขาย การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ปี พ.ศ. 2537 เปิดรับนักศึกษาที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่าเข้าเรียน ปวส. สาขาบัญชี การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ทั้งรอบเช้าและรอบบ่าย และเมื่อกลางปีได้รับนักศึกษาที่จบ ม.6 เข้าเรียนต่อ ปวส. สาขาบัญชี การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจเฉพาะรอบบ่าย

ปี พ.ศ. 2541 ได้สร้างอาคารใหม่ 10 ชั้น 7 ชั้น และ 4 ชั้น รวม 3 หลัง เลขที่ 92/1 ถนนพหลโยธิน ตรงข้ามกรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220 เปิดสอนระดับ ปวช. และ ปวส. จนถึงปัจจุบัน

2. การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ของโรงเรียนไทยบริหาร ธุรกิจและพณิชยการ พุทธศักราช 2545(ฉบับปรับปรุง 2546)

1. เป็นหลักสูตรช่างฝีมือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม ออกไปประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านและเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพ และโอกาสของผู้เรียนสามารถถ่ายโอนผลการเรียนสะสมผลการเรียนเทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบการอาชีพอิสระได้

3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์นำไปปฏิบัติงานในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และและเทศชาติ

2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น

4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงามทั้งในการทำงานการอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงานท้องถิ่น และประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษย์สัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มี สุขภาพอนามัยสมบูรณ์ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ

6. เพื่อให้มีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและของโลก ปัจจุบันมีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้

ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

1. การเรียนการสอน

การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลรวมกันได้ สามารถโอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้ด้วย

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคฤดูร้อน ได้อีกตามที่เห็นสมควร

2.2 ในกรณีการเรียนแบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนสัปดาห์ละ 5 วัน วันละไม่เกิน 7 คาบ คาบละ 50 นาที โดยจัดให้ผู้เรียนได้เรียนไม่เกิน 35 คาบ ต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ให้รวมการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 2 คาบต่อสัปดาห์

3. หน่วยกิต

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 16 คาบ เรียนรวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 18 คาบเรียนมีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ 2-3 คาบ เรียนต่อสัปดาห์ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 32-48 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3 รายวิชาที่มีการฝึกงาน หรือการทำโครงงาน หรือทำโครงงานวิชาชีพ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) แบ่งเป็น 3 หมวดวิชาฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1 หมวดวิชาสามัญ

4.1.1 วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

4.1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์ในการดำรงชีวิต

4.2 หมวดวิชาชีพ

4.2.1 วิชาพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้นๆ

4.2.2 วิชาชีพสาขา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขานั้น

4.2.3 วิชาสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้านในงาน อาชีพตามความถนัดและความสนใจ

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.4 ฝึกงาน

4.5 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

5. โครงการ

5.1 สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการในภาคเรียนที่ 6 ไม่น้อยกว่า 160 ชั่วโมง กำหนด ให้มีค่า 4 หน่วยกิต

5.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับ ผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่นๆ

6. ฝึกงาน

6.1 ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการ อย่างน้อย 1 ภาคเรียน

6.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพณิชยการ

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาพณิชยกรรม สาขาวิชาพณิชยการ จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่างๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยว่า 102 หน่วยกิต ดังโครงสร้างดังต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ	ไม่น้อยกว่า	26	หน่วยกิต
1.1 วิชาสามัญทั่วไป		18	หน่วยกิต
1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	8	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	66	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน		10	หน่วยกิต
2.2 วิชาพื้นฐานสาขาวิชา	ไม่น้อยกว่า	16	หน่วยกิต
2.3 วิชาชีพสาขางาน	ไม่น้อยกว่า	36	หน่วยกิต
2.4 โครงการ	ไม่น้อยกว่า	4	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
4. ฝึกงาน	(ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน)		
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร	(ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง)		
	รวมไม่น้อยกว่า	102	หน่วยกิต

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น ได้ มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้ให้ความหมายของ “ความคิดเห็น” ไว้ตามความหมายต่างๆ ดังนี้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 3) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่ง แต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบและเป็นส่วนที่พร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

สุพัตรา สุภาพ (2515 : 8)ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะด้วยการพูดหรือการเขียน ซึ่งในการการแสดงออกนี้จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคลเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาและประเมินค่าก่อนที่จะมีการตัดสินใจแสดงออก

อุทัย หิรัญโต (2529 : 80-81) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นของคนมีหลายระดับ คือ ระดับผิวเผินระดับอย่างลึกซึ้งก็มี สำหรับความคิดเห็นที่เป็นความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและติดตัวไปเป็นเวลานานส่วนทัศนคตินั้นเป็นความคิดอย่างลึกซึ้งและติดตัวไปเป็นเวลานาน เป็นความคิดเห็นทั่วๆ ไป ไม่เฉพาะอย่าง ซึ่งลักษณะประจำตัวของบุคคลทุกคน ความคิดเห็นที่ไม่ลึกซึ้งและความคิดเห็นเฉพาะอย่างและมีอยู่เป็นเวลาสั้น เรียกว่า Opinion เป็นความคิดเห็นประเภทหนึ่งที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนรากฐานของพยานหลักฐานที่เพียงพอแก่การพิสูจน์ มีความรู้แห่งอารมณ์น้อย และเกิดขึ้นได้ง่ายแต่ก็สลายตัวเร็ว

ลาวัณย์ จักรานุวัตน์ (2540 : 9) กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงความรู้สึกของแต่ละบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยการพูด การเขียน โดยอาศัย พื้นฐานความรู้ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลที่เป็นส่วนประกอบในการพิจารณาซึ่งความคิดเห็นนี้อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าหากมีหลักฐานข้อเท็จจริงปรากฏความสำคัญของความคิดเห็นจะเป็นการศึกษาความรู้สึกของแต่ละบุคคล กลุ่มคน ที่มีต่อสิ่งหนึ่งแต่ละคนจะแสดงความเชื่อ และความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น ความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงาน รวมทั้งการฝึกหัดการทำงานด้วย เพราะจะทำให้แนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ บรรลุเป็นไปตามวัตถุประสงค์ด้วยความเรียบร้อย และเป็นไปตามความพอใจของผู้ร่วมงาน

ถวิล ธาราโภชน์ (2532 : 65-67) กล่าวถึงความคิดเห็นว่าเกิดจากทัศนคติ ที่เกิดจากประสบการณ์ การอบรมเลี้ยงดู อิทธิพลของสื่อมวลชน เหตุการณ์ที่ประทับใจ บุคลิกภาพของบุคคล ความต้องการที่จะบรรลุผลตามที่ปรารถนาและอื่น ๆ อีกหลายประการ ซึ่งมนุษย์จะเรียนรู้หลังเกิด อย่างไรก็ตามสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้ บุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นมี 4 ประการ คือ

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (specific experience) เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้พบกับเหตุการณ์นั้นด้วยตนเองและการไปพบนั้นทำให้เกิดความฝังใจกลายเป็นทัศนคติของบุคคลนั้น

2. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (communication from others) โดยปกติในชีวิตประจำวันคนเราต้องเกี่ยวข้องติดต่อกับบุคคลอื่น ดังนั้นจึงรับเอาทัศนคติหลาย ๆ อย่างไว้โดยไม่ตั้งใจ เพราะการเกี่ยวข้องกันนั้นเป็นลักษณะที่ไม่มีแบบแผน โดยจะเป็นกลุ่มครอบครัวเครือญาติหรือผู้ที่สนับสนุนกัน ส่วนตัวกลางที่เป็นสื่อสำคัญและมีอิทธิพลในการสร้างทัศนคติ คือ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์

3. รูปแบบ (models) บ่อยครั้งที่ทัศนคติพัฒนามาจากการเลียบแบบ กล่าวคือ เป็นการมองดูบุคคลอื่นว่ากระทำหรือปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ อย่างไร แล้วก็จำเอาเป็นรูปแบบมาปฏิบัติซึ่งรูปแบบนั้นจะก่อให้เกิดทัศนคติได้มากหรือน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับว่าผู้เป็นแบบนั้นเป็นบุคคลที่เขายอมรับนับถือเพียงใด

4. องค์ประกอบของสถาบัน (institutional factors) อันได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน วัด หน่วยงาน สมาคม องค์การต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งสถาบันเหล่านี้มีส่วนในการสร้างทัศนคติแก่บุคคล

ออสแคมป์ (Oskamp. 1977 : 119-133) ได้กล่าว ถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดความคิดเห็นดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ คือ อวัยวะต่าง ๆ ของบุคคลที่ใช้รับผิดปกติ หรือเกิดความบกพร่อง ซึ่งอาจมีความคิดเห็นที่ไม่ดีต่อบุคคลภายนอก

2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือ บุคคลได้ประสบกับเหตุการณ์ด้วยตนเอง หรือได้พบเห็นทำให้บุคคลมีความฝังใจ และเกิดความคิดต่อประสบการณ์เหล่านั้นต่างกัน

3. อิทธิพลของผู้ปกครอง คือ เมื่อเป็นเด็ก ผู้ปกครองจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและให้ข้อมูลแก่เด็กได้มาก ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นด้วย

4. ทัศนคติและความคิดเห็น คือ เมื่อบุคคลเจริญเติบโตย่อมจะต้องมีกลุ่มและสังคม ดังนั้นความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อน กลุ่มอ้างอิงหรือการอบรมสั่งสอนของโรงเรียน หน่วยงานที่มีความคิดเห็นเหมือนกันหรือแตกต่างกัน ย่อมมีความคิดเห็นต่อบุคคลด้วย

5. สื่อมวลชน คือ สื่อต่าง ๆ ที่เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของคนเรา ซึ่งได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ก็เป็นปัจจัยอันหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความคิดเห็นของบุคคล

จากความหมายต่าง ๆ และแนวคิดของความคิดเห็นข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดเห็นนั้นเป็นการแสดงออกของความรู้สึกนึกคิดของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ต่อสิ่งใด หรือสถานการณ์ ใด สถานการณ์หนึ่ง โดยความคิดเห็นที่แสดงออกมานั้น เป็นผลมาจาก การเรียนรู้ ประสบการณ์ โดยจะมีอารมณ์และความรู้สึกเข้ามาเกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นนั้น ซึ่งอาจะเรียบเรียงออกมาเป็นคำพูด หรือลายลักษณ์อักษร

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน

4.1 ความหมายของการฝึกงาน

การฝึกงานเป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่นักเรียน นักศึกษาได้นำความรู้ ความสามารถ มาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ เพื่อสร้างเสริมประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ ก่อให้เกิดการเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียน นักศึกษาสามารถทำงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในและนอกสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ การฝึกงานทำให้นักเรียน นักศึกษาได้เรียนรู้เทคนิคการทำงาน ขั้นตอนการทำงานที่แตกต่างจากการเรียนการสอน ในสถานศึกษา ทั้งยังเป็นการฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น ที่สำคัญยังสร้างความเชื่อมั่น และเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ

เมธี ปิลันธนานนท์(2532:9) กล่าวถึงการฝึกงานว่า การเรียนการสอนด้านวิชาชีพจะต้องมุ่งการฝึกงานในสถานประกอบการเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด แต่ประเทศเรามีข้อจำกัดของสถานประกอบการนักศึกษามีทักษะ ไม่เพียงพอหรือไม่เหมาะสมกับความต้องการของสถานประกอบการ การบริหารอาชีวศึกษานั้นจะมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เหมือนการศึกษาระดับอื่นบางระดับไม่ได้ เราจะมุ่งเพียงให้นักศึกษาจบรายวิชาต่างๆ ได้ความรู้ และทักษะตามหลักสูตรเท่านั้นก็ดูผิวเผินไป เพราะเป็นผลได้ทันทีที่เรียกว่า Products เท่านั้น ครั้นจะมุ่งให้นักศึกษาเรียนจบได้รับประกาศนียบัตร ปวช. ปวส. ปวท. เท่านั้นก็จะได้ผลที่ตามเรียกว่า outputs ยังไม่ลึกซึ้งเพียงพอ แต่เราต้องมุ่งที่ผลระยะยาวที่เรียกว่า outcomes ที่มุ่งให้มีความรู้ ขยัน หมั่นเพียร รับผิดชอบ รู้จัก เสียสละ อุทิศตนเพื่อส่วนรวม มีค่านิยมที่ส่งเสริมการพัฒนา มีคุณธรรม รวมทั้งคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้อีกด้วย

พีระนันท์ คำบอนพิทักษ์ (2542 : 8) ได้กล่าวถึงการจัดการฝึกงานของนักศึกษา ถือเป็นกระบวนการที่สามารถฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติการฝึกงานของนักศึกษาด้วยเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน เพื่อเตรียมความพร้อมให้เกิดความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพในอนาคต

ดารณี บุญบันดาล (2547 : 13) ได้กล่าวถึงการจัดการฝึกงานของนักเรียนเป็นประสบการณ์ตรงอย่างหนึ่งที่สามารถช่วยฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดความรู้จนเกิดทักษะและความชำนาญในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำงานได้อย่างเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในสภาพจริง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้เรียนให้เกิดความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพในอนาคต ทั้งนี้ผู้ที่ผ่านการฝึกงานจะได้เรียนรู้ประสบการณ์จริงเกี่ยวกับการทำงานในสำนักงาน ทำให้เกิดทักษะในการปฏิบัติงานแต่ละด้าน มีการพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับงานอาชีพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการประยุกต์ในการประกอบอาชีพต่อไป

4.2 วัตถุประสงค์ของการฝึกงาน

การฝึกงานอาชีพจะเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน หรือผู้เข้ารับการฝึกงานได้ก็ต่อเมื่อเป็นการฝึกที่บรรลุจุดประสงค์ของการฝึกงานอาชีพตามที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์สำคัญของการฝึกงาน คือมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้นเพื่อจะได้มีโอกาสเตรียมความพร้อมที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป

น้อย ศิริโชค (2524 :11-12) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการฝึกงานว่ามีจุดมุ่งหมายทั้งระดับองค์กรและระดับบุคคลคือ

4.3 จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน

วีระพันธ์ สิทธิพงค์(2540 :133) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการฝึกงานว่า

1. เพื่อช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์วิชาชีพในสาขาวิชาชีพตามความสนใจของตน
2. เพื่อช่วยให้นักเรียนมีโอกาสหารายได้พิเศษเพื่อช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในครอบครัว
3. เพื่อช่วยขจัดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน เพราะเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีรายได้ และมีความหวังในการประกอบอาชีพต่อไป

จุดมุ่งหมายระดับองค์กรเพื่อ

1. พัฒนาฝีมือของผู้ปฏิบัติงาน
2. พัฒนาการฝึกงานให้ได้ประโยชน์สูงสุด
3. กำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
4. พัฒนาการบริหารสาธารณะและผู้รับบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. ลดความสิ้นเปลื้องและป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน
6. พัฒนาบุคลากรและองค์กรที่ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายระดับบุคคลเพื่อ

1. พัฒนาบุคลิกภาพในการปฏิบัติงาน
2. พัฒนาฝีมือในการปฏิบัติงาน
3. ฝึกฝนการตัดสินใจในการทำงาน
4. เรียนรู้การปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย
5. ปรับปรุงสภาพการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น
6. สร้างความพอใจในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2537:109) ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนทางด้านวิชาชีพได้มีการวางจุดมุ่งหมายของการฝึกงานไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ได้ฝึกทักษะในงานอาชีพตามสภาพความเป็นจริง

2. เพื่อเตรียมความพร้อม สำหรับให้นักเรียน นักศึกษา ได้รับประสบการณ์ตรง ของการทำงานอาชีพ เพื่อประกอบอาชีพต่อไป

3. เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาได้เตรียมตัวไปประกอบอาชีพส่วนตัวได้

4. เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียน นักศึกษา มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยต่อตนเองและส่วนรวม

5. เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาได้เรียนรู้ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผล และใช้สติปัญญา

6. เพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการภาครัฐบาลและเอกชน

4.4 ความสำคัญของการฝึกงาน

พิมพร ฉายอรุณ. (2545 : 16) การที่จะจัดการเรียนการสอนวิชาชีพให้ผู้เรียนสามารถนำวิชาชีพไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ด้วยความมั่นใจ จำเป็นต้องให้ผู้เรียน รู้ครบทั้งสามส่วนคือ ทฤษฎี ฝึกฝนปฏิบัติเบื้องต้น และ ฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการตามแผนภาพข้างล่างนี้

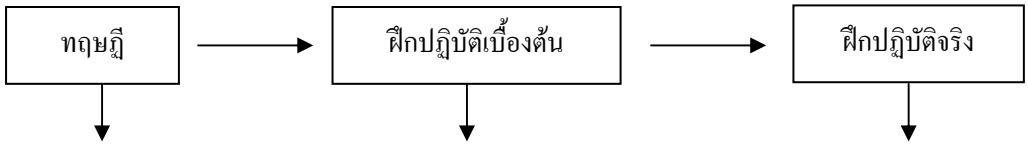

การเรียนการสอนในสองส่วนแรกคือ ภาคทฤษฎี และการปฏิบัติเบื้องต้นนั้นเป็นส่วนที่จัดดำเนินการโดยสถาบันการศึกษา แต่ส่วนที่สามคือ การฝึกปฏิบัติจริงถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนซึ่งต้องดำเนินการโดยสถานประกอบการ

การฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ สามารถฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติการฝึกงานด้วยเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน เพื่อการเตรียมความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพในตลาดแรงงานต่อไป เพราะโดยปกติการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้นไม่สามารถจัดประสบการณ์จริงด้านการทำงานแก่ผู้เรียนได้ เพราะสถานศึกษามีข้อจำกัดที่ไม่สามารถจะคงไว้ซึ่งความทันสมัยในด้านอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานได้ดังที่สถานประกอบการ อีกทั้งสถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอน และจัดประสบการณ์ในการทำงานให้กับนักเรียนนักศึกษา ในทุกแง่มุมได้

สมมาตร์ สุ่นศักดิ์ (2534:14-15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกงานไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคต

2. ลดปัญหาการว่างงาน เพราะการรับบุคคลเข้าทำงาน มักจะนิยมรับผู้ที่เคยผ่านการฝึกงานมาแล้ว

3. มีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ

4. ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

5. สร้างความเชื่อมั่น ที่จะสร้างงานอิสระด้วยตนเอง

ดารณี บุญบันดาล (2547 : 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกงาน ดังนี้

1. การฝึกงานอาชีพในด้านอุตสาหกรรมระดับช่างฝีมือ หรือ ระดับกลางมีความจำเป็นมาก เพราะสามารถช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน

2. การฝึกงานในสถานประกอบการหรือโรงงาน จะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกงานได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมของโลกแห่งการทำงานจริง ๆ

3. การฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการเป็นการแบ่งเบาภาระในการลงทุนด้านอาชีวศึกษาหรือการศึกษาวิชาชีพ

4. การฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ จะเป็นแนวทางและแบบอย่างที่ดีสำหรับการปฏิบัติเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพประเภทอื่น ๆ

4.5 รูปแบบของการฝึกงาน

พิมพร ฉายอรุณ. (2545:26-27) กล่าวถึง รูปแบบของการฝึกงานสามารถสรุปได้ 2 ลักษณะ

1. การฝึกงานในเวลาราชการ (Full time course) เป็นหลักสูตรที่เรียนตามปกติในโรงเรียนหรือวิทยาลัยเทคนิค ซึ่งจัดการฝึกงานในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นแบบ On the Job Training คือเป็นกระบวนการเรียนรู้และหาประสบการณ์จากการทำงานจริงจากคนงาน หัวหน้างาน ผู้ชำนาญพิเศษหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายอบรม ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำการทำงานให้กับผู้เรียนทางเทคนิคเพื่อให้มีความรู้ความชำนาญ และความสามารถ ในการทำงานมากขึ้น วิธีการจัดการฝึกงานอาจจัดตามช่วงเวลาดังนี้

1.1 จัดฝึกงานในช่วงปิดภาคเรียนโดยใช้ระยะเวลาสั้น ๆ วิธีนี้เป็นที่นิยมกันมากของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

1.2 จัดการฝึกงานควบคู่ไปกับการเรียนอาจเป็นบางเดือนหรือตลอดภาคเรียนอาจฝึกงานในช่วงเวลาเช้าแล้วกลับมาเรียนในตอนเย็นก็ได้ วิธีนี้จะจัดก่อนการเรียนปีสุดท้าย ของนักศึกษา หลักสูตรนี้เรียกว่า Sandwich Course

2. การเรียนฝึกงานนอกเวลาราชการ (Part Time Course) เป็นหลักสูตรที่เรียนนอกเวลาปกติในโรงเรียนเทคนิค ซึ่งแบ่งเป็น 3 แบบ คือ

2.1 หลักสูตรเรียนในวันหยุด (Day Release Course) จัดขึ้นสำหรับผู้ที่ทำงานทำเต็มเวลาทั้งวัน ผู้เรียนจะเรียนในวันหยุดงานประจำสัปดาห์และตอนเย็นหลังเลิกงานอีก 1 หรือ 2 ครั้งต่อสัปดาห์ หลักสูตรนี้ได้จัดขึ้นในประเทศสิงคโปร์

2.2 หลักสูตรแบบ Block Release เป็นหลักสูตรที่กำหนดให้ผู้เรียนที่จะออกฝึกงานได้เรียนวิชาต่าง ๆ ที่จำเป็นให้จบภายในเวลาจำกัดเพื่อให้มีเวลาช่วงหลังติดต่อกันยาวนานพอที่จะฝึกงานได้ กลุ่มผู้เรียนจะฝึกงานหมุนเวียนกันไป

2.3 หลักสูตรเรียนภาคค่ำ (Evening course) คล้ายกับหลักสูตรใน ข้อ 2.1 แต่เปลี่ยนเวลาเรียนเป็นตอนค่ำ 4 หรือ 4 ครั้งต่อสัปดาห์

การจัดการฝึกงานโดยเฉพาะภาคปฏิบัติจะส่งผลให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการทำงานอยู่ 4 รูปแบบ คือ

1. จัดฝึกงานในสถานศึกษาเพียงอย่างเดียว โดยฝึกตามใบงานและตามความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่อยู่ในสถานศึกษา

2. จัดฝึกในสถานศึกษาอย่างเดียว แต่สถานศึกษารับงานมาเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติกับงานจริง เช่น ซ่อมเครื่องจักรเครื่องมือ รถยนต์ ฯลฯ

3. จัดฝึกงานในสถานศึกษาและส่งออกฝึกในสถานประกอบการโดยฝึกปฏิบัติพื้นฐานปฏิบัติเฉพาะสาขา ซึ่งรวมทั้งการใช้เครื่องจักร เครื่องมือ รู้จักส่วนประกอบของเครื่อง และส่งออกฝึกในสถานประกอบการในช่วงปีที่ 3 เป็นเวลา 10 สัปดาห์โดยนักศึกษาเป็นผู้ติดต่อสถานที่ฝึกงานเอง ถ้านักศึกษาไม่สามารถหาที่ฝึกงานได้ สถานศึกษาจะเป็นผู้ดำเนินการให้สำหรับการออกฝึกงานนักศึกษาต้องเลือกสถานประกอบการที่ตรงกับสายที่เรียนมา

4. การฝึกงานระบบช่างฝึกหัด สถานประกอบการหรือโรงงานที่จะทำหน้าที่ฝึกวิชาชีพในงานปฏิบัติตามหลักการและวิธีที่ถูกต้อง ในบรรยากาศของการผลิตของโรงงานจริงและกลับมาเรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษา ในการฝึกปฏิบัติช่างฝึกหัดจะได้รับการฝึกปฏิบัติงานผลิตจริงของโรงงานมากขึ้นเป็นลำดับ จนสามารถรับผิดชอบงานจริงเช่นเดียวกับช่างในสถานประกอบการคนอื่น ๆ

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกงาน

กรมอาชีวศึกษา(2539:1-3) ได้สรุปข้อแนะนำเกี่ยวกับคุณสมบัติที่นายจ้างต้องการ และข้อแนะนำเกี่ยวกับคุณสมบัติ 8 ประการ ของพนักงานที่นายจ้างต้องการ สรุปได้ดังนี้

1. คุณค่าเฉพาะตัว ได้แก่ ความซื่อสัตย์ นับถือตนเอง มีภาพพจน์ที่ดีต่อตนเอง มีเป้าหมายในอาชีพและชีวิต มีความมั่นคงทางอารมณ์ ที่ทัศนคติที่ดี มีความกระตือรือร้น ไม่จำกัดความสามารถของตนเอง

2. ทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ได้แก่ มีความยืดหยุ่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และแนวทางแปลกใหม่ สามารถปรับตัวเข้ากับความต้องการของงานที่เปลี่ยนแปลงได้ สามารถวางแผนและจัดระบบการทำงานได้ สามารถใช้เหตุผลและการตัดสินใจได้อย่างเที่ยงตรง มีสมาธิในการทำงาน

3. ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี มีไหวพริบดี ยอมรับผู้อื่นยอมรับข้อติชม ทำงานเป็นทีมได้ มีความเป็นมิตร ให้ความร่วมมือดี เต็มใจรับมอบงานด้วยความยินดี ยอมรับการปกครองและคำปรึกษาแนะนำของหัวหน้างาน เคารพในสิทธิและทรัพย์สินของผู้อื่น มีคุณสมบัติของการเป็นผู้นำ

4. ทักษะในการสื่อสาร ได้แก่ รู้จักตั้งคำถาม รู้จักขอความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น พูดจาชัดเจน เป็นผู้ฟังที่ดี

5. ลักษณะที่เกี่ยวกับงาน ได้แก่ การทำงานเสร็จสมบูรณ์ตามกำหนด ปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างไม่บกพร่อง มีสมาธิในการทำงาน ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย ทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง แม่นยำเที่ยงตรง และพิถีพิถันในการทำงาน ดูแลรักษาเครื่องมือและวัสดุอยู่เสมอ มีความละเอียดถี่ถ้วนปรับปรุงการทำงานได้ดีขึ้นตลอดเวลา

6. วุฒิภาวะ ได้แก่ทำงานได้ดีไม่ต้องควบคุมหรือตรวจตรา เชื่อถือและไว้วางใจได้ มีความรับผิดชอบ ไม่นำปัญหาส่วนตัวมายุ่งกับงาน ยินดีทำงานเพิ่มพิเศษและงานล่วงเวลา มีความพร้อมในการทำงาน มีความภาคภูมิใจในการทำงานของตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สุขุมและควบคุมตนเองได้ รับผิดชอบในการกระทำของตน อดทน ใช้เวลาอย่างฉลาด

7. สุขนิสัยและความปลอดภัยในงาน ได้แก่ ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย รักษาอัตราการผลิตที่เหมาะสม รักษาสุขนิสัยส่วนบุคคลเป็นอย่างดี แต่งกายดี แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

8. ความผูกพันรับผิดชอบ ได้แก่ ตรงต่อเวลาและสม่ำเสมอในการทำงาน ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงาน เรียนรู้เพิ่มขึ้นตลอดเวลา ทำงานเต็มตามกำลังความสามารถ มุ่งหวังเกี่ยวกับอนาคตของงานของตนในหน่วยงาน

สำหรับคุณภาพแรงงานระดับอาชีวศึกษา จากการศึกษาวิจัยโครงการวางแผนกำลังคนเพื่อพัฒนาภาคอุตสาหกรรมและการบริการของสภาวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย ปรากฏว่า คุณภาพของตลาดแรงงานโดยเฉพาะระดับอาชีวศึกษาภาคอุตสาหกรรมและการบริการ ยังมีสิ่งที่บกพร่องหลายประการ จำแนกเป็นกลุ่ม ได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ แรงงานที่มีการศึกษาระดับ ปวช. ปวส. และ ปวท. ยังขาดทักษะการเขียนการจัดทำรายงาน รวมทั้งด้านคอมพิวเตอร์ และภาษาต่างประเทศ

2. ด้านความชำนาญงานที่ได้จากสถานประกอบการ แรงงานที่มีการศึกษาระดับ ปวช. มักขาดทักษะและความชำนาญการด้านช่างหรือวิชาชีพในอันดับสูงสุด จำเป็นต้องมีการเพิ่มทักษะหรือการเรียนในภาคปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น

3. ด้านคุณลักษณะนิสัย คุณธรรม จริยธรรม ปัญหาที่เจ้าของสถานประกอบการพบมากที่สุดสำหรับแรงงานที่มีการศึกษาระดับ ปวช. ได้แก่ความไม่มีระเบียบวินัย ไม่ตรงต่อเวลาและทำงานช้า ส่วนแรงงานที่มีระดับการศึกษาระดับ ปวส. และ ปวท. มีปัญหาคล้ายกับระดับ ปวช.

ส่วนความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการทำงานของผู้สำเร็จหลักสูตรอาชีวศึกษาจากการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ด้านบุคลิกภาพและเจตคติ ได้แก่ เรื่องการแต่งกาย การทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบในงาน ด้านความซื่อสัตย์ และความมีปฏิภาณไหวพริบ

2. ด้านความสามารถทางวิชาการ ได้แก่ การมีความรู้ในงาน การใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม การประยุกต์ความรู้ใหม่กับงาน ความคิดสร้างสรรค์ในงาน การเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว การใช้เครื่องมือและสิ่งที่อำนวยความสะดวก ความละเอียดรอบคอบของงาน

3. ด้านผลการทำงาน ได้แก่ ความเที่ยงตรงตามกำหนดของงาน ประหยัดทรัพยากรในการทำงาน

คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา (2533 : 711) กล่าวโดยสรุป ว่าด้วยเรื่องการส่งนักศึกษาออกไปฝึกงานยัง สถานฝึกอาชีพต่างๆ นั้น จะต้องเป็นการดำเนินงานประสานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างสถานศึกษา สถานฝึกงานอาชีพ และตัวนักเรียนเอง ผู้ที่รับภาระสำคัญส่วนใหญ่จะเป็นตัวนักเรียน ซึ่งจะต้องเป็นฝ่ายติดต่อหาสถานที่ฝึกงานก่อนแล้วแจ้งให้สถานศึกษาทราบ ซึ่งการติดต่อของนักเรียนจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับระบบการดำเนินงานของโรงเรียน ทั้งในด้านการติดต่อล่วงหน้า ให้สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการจัดระบบการฝึกงานอาชีพให้แก่นักเรียน รวมทั้งการรับนักเรียนเข้ารับการฝึกงาน นอกจากนี้การที่นักเรียนขาดความรู้และประสบการณ์ในเรื่องของการติดต่อหาสถานฝึกงานที่มีอยู่ รวมทั้งการติดต่อกับผู้บริหารสถานประกอบการและสถานประกอบการอาชีพอิสระเพื่อขอเข้าฝึกงาน ซึ่งต้องการข้อมูล

เกี่ยวกับจำนวนสถานที่ฝึกงานลักษณะของสถานที่ฝึกงานนั้น รวมทั้งความสอดคล้องของลักษณะงานในสถานฝึกงานนั้นกับรายวิชาอาชีพที่นักเรียนเรียน ฉะนั้น ทางโรงเรียนจะต้องจัดสร้างระบบข้อมูลเกี่ยวกับสถานฝึกงานไว้อย่างละเอียดและชัดเจนแล้วให้ข้อมูลดังกล่าวแก่นักเรียนก่อนออกไปติดต่อหรือออกไปฝึกงาน นอกจากนี้ในการติดต่อของนักเรียนกับผู้บริหารสถานประกอบการและสถานประกอบการอาชีพอิสระเพื่อขอเข้ารับการฝึกงานนั้นเป็นเรื่องที่ต้องใช้มนุษยสัมพันธ์และศิลปะการติดต่อเป็นอย่างสูง เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและทำให้ผู้บริหารสถานฝึกงานเหล่านั้นเห็นความสำคัญของการรับนักเรียนเข้าฝึกงาน ทั้งนี้เพราะในประเทศไทยยังมิได้มีกฎหมายบังคับให้สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระรับนักเรียนเข้าฝึกงานเหมือนในบางประเทศที่เจริญแล้ว เช่น เยอรมันนี เป็นต้น ฉะนั้นมนุษยสัมพันธ์และศิลปะของการติดต่อทำความเข้าใจกัน รวมทั้งกิริยามารยาทและการแต่งกายจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก ทางโรงเรียนจึงควรปฐมนิเทศหรือฝึกทักษะให้นักเรียนก่อน จะทำให้การติดต่อของนักเรียนเป็นไปด้วยดียิ่งขึ้นและทางโรงเรียนจะต้องกำชับนักเรียนให้เห็นถึงความสำคัญของเรื่องดังกล่าวว่าจะส่งผลสำเร็จในการได้สถานที่ฝึกงานและมีผลกระทบมาถึงชื่อเสียงของโรงเรียนและนักเรียนรุ่นหลังที่จะเข้าไปติดต่อกับสถานฝึกงานนั้นอีกด้วย

6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ

6.1 ด้านการเตรียมตัวก่อนการฝึกงาน

การเตรียมตัวก่อนการฝึกงานในสถานประกอบการนั้น นักเรียนจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพของการทำงานที่มีความแตกต่างกับสภาพการเรียนในสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาในในด้านคุณลักษณะส่วนตัวในด้านต่างๆ เพื่อทำให้การฝึกงานนั้นเกิดประสิทธิภาพ

การพัฒนาบุคลิกภาพ

ฉันทนิช อัศวนนท์ (2545 : 3) กล่าวถึงบุคลิกภาพ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่หล่อหลอมให้อยู่ในคนคนนั้น ถ้าจะแยกแยะมาจะพบว่าสิ่งที่หล่อหลอมก็คือ บุคลิกภาพภายนอกที่เรามองเห็นได้สัมผัสได้ แต่บุคลิกภาพภายใน ซึ่งเราไม่อาจมองหรือสัมผัสได้ จากการมองเห็นเพียงอย่างเดียวจึงต้องศึกษาค้นคว้าหรือใช้เครื่องมือทดสอบ เช่นแบบสอบถาม การทำ Sociogram การทำ Case Study และเครื่องมืออื่น ๆ ในทางจิตวิทยาจึงแปลความหมายได้

โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ (2549) ได้แก่

คุณสมบัติของนักเรียน

1. การแต่งกาย (สุภาพ เรียบร้อย สง่างาม)
2. การตรงต่อเวลา

3. มีสัมมาคารวะ รู้จักกาลเทศะ
4. ความซื่อสัตย์ รู้จักรักษาความลับของหน่วยงาน
5. ขยันอดทน อดกลั้น อดออม เสียสละ
6. ความกล้าที่จะแสดงออกหรือปรากฏตัวต่อบุคคลทั่วไป
7. ความมีน้ำใจและเอื้ออาทรต่อเพื่อนร่วมงาน
8. ความสามารถในการปรับตัว
9. ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับหน่วยงานและเพื่อนร่วมงาน
10. ความมีศิลป์ในการทำงาน

มนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน

มนุษยสัมพันธ์นั้นเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต ผู้ที่ล้มเหลวในการดำเนินชีวิต ก็คือการเข้ากับบุคคลอื่นไม่ได้ แม้จะมีความรู้ความสามารถสูงสักเพียงใด แต่ถ้าไม่สามารถเข้ากับบุคคล สังคมอื่นๆ ได้ทุกอย่างที่มีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ความสามารถ รวมทั้งชีวิตร่างกายก็จะไร้คุณค่า สิ้นความหมาย และนั่นคือ ความล้มเหลวของชีวิตของคนเรา

คนเรานั้นมีภาระกิจการงานของเราที่จะดำเนินไปตลอดชีวิต ด้วยการศึกษาและใช้ศิลปะความสามารถให้เข้าบุคคลอื่นได้ สร้างมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดประโยชน์การงาน และส่วนรวม สิ่งนี้จะเป็นสิ่งที่นำความสำเร็จในการทำงาน และสร้างความสุขในการดำเนินชีวิต

ความหมายของมนุษย์สัมพันธ์

วิจิตร อาวะกุล (2526 : 14) มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การติดต่อเกี่ยวข้องระหว่างมนุษย์อันจะเป็นสะพานทอดไปสู่การสร้างมิตร ชนะศัตรูและจูงใจคน รวมทั้งการสร้างหรือพัฒนาตนเองให้เป็นที่รู้จักรักใคร่ชอบพอแก่คนทั่วไปอย่างกว้างขวาง ได้รับการสนับสนุนร่วมมือจากบุคคลทุกฝ่าย เป็นการสร้างตนให้เป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งแสดงให้เห็นลักษณะสำคัญของการเป็นผู้นำในอนาคตอีกด้วย

โยธิน ศันสนยุทธ (2535 : 1) มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง “การเข้ากับผู้อื่นได้” อย่างไรก็ดี แม้ว่าความหมายนี้ได้ส่อถึงการมีความสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล แต่ในชีวิตการทำงานและในวงการธุรกิจ มนุษยสัมพันธ์ มีความสลับซับซ้อนมากกว่าการรู้วิธีและการสามารถเข้ากับผู้อื่นได้ วิชามนุษยสัมพันธ์ศึกษาเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ของบุคคล เป็นการศึกษาถึงวิธีการที่ทำให้การทำงานร่วมกันในองค์การของบุคคล สามารถสนองความต้องการส่วนบุคคลของปัจเจกบุคคล และการบรรลุเป้าประสงค์ขององค์การได้

พรรณราย ทรัพยะประภา (2548 :44) มนุษยสัมพันธ์ คือ เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างกันและกันของบุคคลที่อยู่ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นชีวิตส่วนตัว การศึกษาเล่าเรียน การทำงาน และชีวิตในสังคมทั่วไป

วินิจ เกตุขำ (2535 : 17) อธิบายว่า มนุษยสัมพันธ์ ว่า “มนุษยสัมพันธ์ หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือประสานงานกันในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

วิจิตร อาวะกุล (2526 : 46) กล่าวถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์

1. ท่านต้องมีความรู้สึก อยากคบหาสมาคมเป็นมิตรกับคน ถ้ายังไม่มีต้องสร้างสิ่งนี้ให้เกิดขึ้น ยิ้มแย้ม แจ่มใส่ทักทายพูดคุยกับอยู่อื่นเสียบ้าง

2. หัดมีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ชอบช่วยเหลือคนอื่นโดยที่เข้าไม่ต้องขอร้อง เช่นช่วยถือของ รับโทรศัพท์ให้เพื่อนด้วยความเต็มใจ อย่าเป็นคนใจดำ ทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้

3. ไม่ตระหนี่ แบ่งปันของให้กับผู้อื่นแม้ของเล็ก ๆ น้อย ๆ

4. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน หรืองานที่ทำร่วมกันกับเพื่อนให้ได้ดี

5. เลิกเป็นคนแข็งกระด้าง เพิ่มการอ่อนน้อมถ่อมตน ให้เกิดความประทับใจและชอบพอของคนทั่วไป

6. มีความเกรงใจผู้อื่น ไม่ล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น เอาเปรียบเพื่อน เอาแต่ได้มิได้นึกถึงผู้อื่น หยาบคาย ไร้มารยาท

7. หัดเป็นคนให้ความร่วมมือในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมไม่ใช่เฉพาะประโยชน์ส่วนตัวจึงจะทำ

8. ต้องไม่เลือกคบพูดกับคนบางคนเท่านั้นแต่ควรจะทักทายพูดคุยกับคนทั่วไป

9. หลีกเลี่ยงการโต้เถียง ขัดแย้ง โดยวิธีป้องกัน พยายามอย่าพูดหรือโต้เถียงกันในบางเรื่อง ปลีกตัวหนีไป หรือให้ใช้วิธีการอื่นๆ

10. หัดเป็นคนคิดก่อนการพูด ก่อนการกระทำเสมอ

11. หัดตรงต่อเวลาในการนัดหมาย

12. มีความจริงใจ มีความสัตย์จริงต่อเพื่อนและมิตรสหาย

13. ไม่รับของของผู้อื่นฝ่ายเดียว ท่านต้องให้ตอบแทนบ้างเมื่อมีโอกาส และท่านต้องไม่เอาเปรียบบุคคลอื่น หรือคอยแต่จะกอบโกยแต่ผลประโยชน์

14. เป็นผู้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกิจการที่ทำงาน

15. ไม่พูดจาหยาบคาย กระด้าง ห้วน กระโชก แต่ต้องหัดพูดให้มีหางเสียง กริยาสุภาพเรียบร้อย

16. ไม่นินทาผู้อื่น ให้ร้ายป้ายสีผู้อื่น

17. อย่าเป็นคนโหดร้าย ทารุณ ขาดความกรุณาปราณี

6.2 ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ

ดารณี บุญบันดาล (2547 : 22) ได้ให้ความหมาย คุณลักษณะวิชาชีพว่า หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถ และประสบการณ์อันเกี่ยวข้องกับงานที่จะทำ ตรงกับลักษณะของงานในตำแหน่ง ซึ่งต้องประกอบด้วย มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่ม ทำงานให้ถูกต้องแม่นยำ ทำงานรวมกับผู้อื่นได้ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์เครื่องใช้เทคโนโลยี

โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ (2549)

คุณสมบัติของนักเรียน

1. การตรงต่อการทำงาน ในการมาปฏิบัติงาน
2. ตั้งใจทำงานและใส่ใจงานที่รับมอบหมาย
3. คุณภาพของงานที่ทำ (ถูกต้อง รวดเร็ว)
4. มีความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์
5. มีความรู้ ความสามารถใช้เครื่องใช้สำนักงาน (พิมพ์ดีดภาษาไทย ,ภาษาอังกฤษ,ถ่ายเอกสาร,อัดสำเนา)
6. มีความรู้ ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษ
7. ความรอบรู้เกี่ยวกับลักษณะของงานที่ปฏิบัติ
8. ความสามารถในการพัฒนาตนเองต่องานในหน้าที
9. ความเป็นผู้รับผิดชอบต่องานในหน้าที่
10. ความเป็นผู้ยอมรับในข้อบกพร่องของตนเองและพยายามปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องนั้น

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542 : 17) ได้กล่าวถึง จุดหมายมาตรฐานการศึกษาตามแนวคิดของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าจะต้องสร้างความสมดุลทั้ง ด้านจิตใจ ร่างกาย ปัญญา สังคม ซึ่งเป็นข้อกำหนดคุณลักษณะของคุณภาพผู้ที่พึงประสงค์ ที่ผู้จบการศึกษาขึ้นพื้นฐาน 12 ปี จะต้องมีมาตรฐาน 18 มาตรฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ศรัทธาและมุ่งมั่นในความดี
2. ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ
3. เห็นคุณค่าในตนเองและพึ่งตนเอง
4. มีสุนทรียภาพ
5. มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
6. มีความสามารถในการคิดไตร่ตรอง คิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์
7. มีความสามารถในการตัดสินใจ การแก้ปัญหา และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

8. มีทักษะในการสื่อสาร

9. มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

10. มีทักษะการจัดการ สามารถใช้และพัฒนาเทคโนโลยี

11. มีความรู้และทักษะตามสาระการเรียนรู้

12. รักการเรียนรู้และรู้วิธีการเรียนรู้

13. สามารถทำงาน รักการทำงานและทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอย่างมีความสุข

14. มีจิตสำนึกในการรักษาประโยชน์ของส่วนรวม

15. มีเจตคติที่ดี มีประสบการณ์และทักษะในงานอาชีพสุจริต

16. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

17. ภูมิใจในท้องถิ่น ประเทศชาติ และความเป็นไทย

18. มีจิตสำนึก และปฏิบัติตนตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ความรับผิดชอบ

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา (2528 :53) กล่าวถึง ความรับผิดชอบว่า หมายถึง การปฏิบัติต่อการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยดี โดยที่รู้จักหน้าที ไม่ละทิ้งหน้าที่ ติดตามผลงาน แก้ไขปรับปรุงอย่างเต็มใจ และเต็มความสามารถ ตลอดจนยอมรับในผลของการกระทำ

พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกว่าเป็นผู้มีความรับผิดชอบ มีดังนี้ คือ

- ทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายได้ดีและรวดเร็ว
- ตรงต่อเวลา
- เอาใจใส่ติดตามผลงานให้ลุล่วงด้วยดี
- ทำงานด้วยความเต็มใจ
- ยอมรับผิดชอบไม่ว่างานนั้นจะดีหรือไม่ดี
- อุทิศตนเพื่องานตลอดเวลา
- ปฏิบัติงานตามหน้าที่
- รู้จักลักษณะและบทบาทของงานที่ต้องทำ
- เคารพต่อกฎระเบียบต่างๆ
- เสนอตนเพื่อแก้ไขงานที่กำลังล้มเหลว
- บากบั่น ไม่ย่อท้อ
- มีความผูกพันกับงาน
- มุ่งหวังความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง
- กระตือรือร้นที่จะทำงาน

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

กันยา สุวรรณแสง (2532 : 115) กล่าวถึง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ว่า เป็นความรู้สึกนึกคิด ที่เกิดขึ้นภายในบุคคลแต่ละคน แต่ก็มิได้หมายความว่าทุกๆ คนจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์นี้เป็นการมองและรับรู้ในลักษณะเอกเทศของบุคคลหนึ่งๆ ซึ่งแสดงออกและเป็นความสำนึกคิดของบุคคลนั้นๆ เองโดยเฉพาะ

มนุษย์เราจะเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยอาศัยความบันดาลใจ (Inspired) หรือโดยอาศัยวิธีการรวบรวม (Organized) เหตุการณ์ขึ้นสำหรับเกิดความบันดาลใจนั้นเนื่องมาจากจินตนาการของบุคคลในสิ่งแปลกใหม่ที่ยังไม่เคยมี และความสามารถในการคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นสิ่งที่สามารถฝึกหัดได้เช่นเดียวกับการฝึกอบรมของมนุษย์ในเรื่องอื่นๆ

ลักษณะของผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1. มีความประหลาดที่จะทึ่ง ฉงน และประหลาดใจหรือสนใจสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่หรือของใหม่ๆ มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น

2. มีความสามารถที่จะมีสมาธิ ไตร่ตรองเรื่องนั้น ๆ ได้นาน

3. สามารถยอมรับความขัดแย้งและความตึงเครียด

4. มีความเต็มใจที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้เกิดขึ้นเสมอ

5. หาโอกาสเผชิญกับประสบการณ์

6. ทำงานเพื่อความสุขหรืออุดมคติมิได้หวังผลตอบแทน

7. มีความสามารถในการประดิษฐ์

8. มีการยืดหยุ่นในวิธีการคิดและการทำงาน สามารถดัดแปลง แก้ไขวิธีการคิดและการทำงานได้คล่องแคล่ว มีความคิด การทำงานที่ดีและคล่องตัว

9. มีความสามารถในการพินิจพิเคราะห์

10. มีความเป็นอิสระทั้งความคิดและการะทำ คนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จะคิดหรือทำสิ่งต่าง ๆ โดยมีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ได้ทำตามความคิด หรือการกระทำของใคร เชื่อมั่นและเป็นตัวของตัวเอง

11. ชอบคิดหรือทำสิ่งที่สลับซับซ้อนและแปลกใหม่ สนใจกิจกรรมที่ซับซ้อน และต้องใช้ความสามารถสูง ความพยายามสูง

12. มีความสามารถในการคิดอย่างกว้างขว้าง หรือคิดแบบเอนกนัย คิดได้หลายวิธี

13. รู้สึกว่าตนเองมีความปลอดภัย

14. ไม่วิตกกังวล เป็นไม่สนใจ ไม่กังวลกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวในกิจกรรมที่กระทำให้มากจนเกิดไปนัก

15. กล้าเผชิญปัญหา และมีเสรีภาพในการตัดสินปัญหา

16. มีอารมณ์ขัน

6.3 ด้านการนิเทศการฝึกงาน

พิมพร ฉายอรุณ (2545 : 33) กล่าวถึง การดำเนินการนิเทศว่าเป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศลงมือปฏิบัติการในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาในขณะฝึกงานอาชีพ เพื่อให้การฝึกอาชีพของนักศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาและการฝึกงานอาชีพที่ว่างไว้ในอันที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกงานอาชีพของนักศึกษาดีขึ้น การดำเนินการนิเทศนั้นผู้นิเทศจะต้องมีหลักในการนิเทศต่างๆ มากมาย ในอันที่จะทำให้การนิเทศนั้นประสบผลสำเร็จได้ สำหรับการนิเทศนั้น (พิมพร ฉายอรุณ 2545: 33 , อ้างอิงจาก สุพิชญา แลคณะ) ได้กล่าวว่า โดยทั่วไป ๆ หลักการนิเทศ คือ

1. การนิเทศควรมีความถูกต้องตามหลักวิชา (Theroretically Sound) หมายถึงว่า การนิเทศควรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และนโยบายที่วางไว้ทั้งควรเป็นไปตามความเป็นจริงและกฎเกณฑ์ที่แน่นอน

2. การนิเทศควรเป็นวิทยาศาสตร์ (Scientific) หมายความว่า การนิเทศควรเป็นไปอย่างมีระบบ และวิธีการในการศึกษาปรับปรุงและการประเมินผลการนิเทศควรมาจากการรวบรวมข้อมูลและสรุปผลอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อถือได้

3. การนิเทศควรเป็นประชาธิปไตย (Democratic) หมายความว่า การนิเทศจะต้องเคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงานและใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

4. การนิเทศควรจะเน้นการสร้างสรรค์ (Creative) หมายความว่า การนิเทศควรเน้นการแสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคลให้ได้แสดงออกและพัฒนาความสามารถเหล่านั้นอย่างเต็มที่

รูปแบบของการนิเทศ

สงัด อุทรานันท์ (พิมพร ฉายอรุณ . 2545 : 34; อ้างอิงจาก สงัด อุทรานันท์. 2529 : 1) ได้กล่าวสรุปว่า การนิเทศนั้นถ้าจะได้รับการยอมรับในปัจจุบันนั้น จะต้องมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. ยึดหลักประชาธิปไตย ในการทำงาน การนิเทศจะประสบความสำเร็จได้โดยง่าย ถ้าหากผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศได้ให้ความสำคัญและให้การยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

2. ดำเนินการอย่างเป็นระบบ และยึดกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการทำงานที่ได้ผลจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนที่มีความต่อเนื่องและใช้กระบวนทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหา

3. ให้ความสำคัญแก่ความเป็นมนุษย์ การนิเทศที่ยอมรับกันในสมัยปัจจุบันจะให้ความสำคัญแก่ผู้ปฏิบัติงาน มีความเห็นนอกเห็นใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

นรา เทือใหม่ (พิมพร ฉายอรุณ . 2545 : 34; อ้างอิงจาก นรา เทือใหม่ . 2532 : 54; อ้างอิงจาก Rayans. 1983) ได้แบ่งประเภทของการนิเทศออกเป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

Pattern X ผู้นิเทศเป็นผู้ที่มีความเป็นกันเองและเป็นเพื่อนร่วมงานของครู มีใจเมตากรุณา มองโลกในแง่ดี (ข้อเท็จจริง)

Pattern Y เน้นที่ความเอาใจใส่ในหน้าที ทำงานมีระบบ มีหลักเกณฑ์

Pattern Z เป็นกระตุ้นเร่งเร้า สิ่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ค้นคว้าทอลอง ปรับปรุงการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

ชารี มณีศรี (พิมพร ฉายอรุณ . 2545 : 34; อ้างอิงจาก ชารี มณีศรี ม.ป.ป : 20) ได้แบ่งแบบของการนิเทศไว้ดังนี้ คือ

1. เป็นการตรวจตรา (Inspection suervivsion)
    1.1 เป็นการตรวจตราในด้านการบริหารมากกว่าที่จะช่วยแนะนำ
    1.2 เป็นการตรวจตราการปฏิบัติงานผู้รับนิเทศเป็นหลัก
    1.3 ผู้รับการนิเทศขาดความคิดริเริ่ม มีความคับข้องใจในการทำงาน
2. การนิเทศแบบเสรีนิยมหรือโลเลนิยม (Laissez faire supervision)
    2.1 ใช้หลักการประเมินค่าว่าดีหรือเลวเพียงใด
    2.2 ไม่มีกฎเกณฑ์ที่วางไว้ร่วมกัน
    2.3 ปล่อยให้ผู้รับการนิเทศไปตามที่ตนเห็นสมควร
    2.4 ไม่มีการแนะแนวทางปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น
    2.5 ไม่มีเรื่องมีราวเกิดขึ้นก็ไม่สนใจถือว่าผู้รับการนิเทศทำงานดีอยู่แล้ว
    2.6 เมื่อเกิดเหตุร้ายแรงมีผลเสียหาก็สายเกินแก้
3. การนิเทศแบบบังคับ (Coerrive supervision)
    3.1 มุ่งให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติตามที่ตัวเองต้องการอยากจะให้เป็น
    3.2 ขาดการยืดหยุ่น ตารางการปฏิบัติงานกำหนดไว้ตายตัว
    3.3 จะตรวจสอบตลอดเวลาว่าได้ทำตามกฎข้อบังคับที่วางไว้หรือไม่
    3.4 ผู้รับการนิเทศไม่มีหน้าที่จะพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
    3.5 ผู้บังคับบัญชาควบคุมรับผิดชอบการปฏิบัติงาน

4. การนิเทศแบบฝึกอบรมและแนะนำ (Supervision as training and guidance)

4.1 วิธีการปฏิบัติงานเป็นวิธีที่ผู้นิเทศเลือกแล้ว

4.2 ให้ผู้รับการนิเทศ ได้รับการอบรม หรือ ปฏิบัติงานตามแนวที่ผู้นิเทศวางไว้

4.3 ผู้รับการนิเทศไม่จำเป็นต้องศึกษาวิธีการของตนขึ้นใช้เองเพราะมีวิธีที่ได้รับจากผู้ที่นิเทศอยู่แล้ว

4.4 มีขอบเขตจำกัดจำเพาะในการปรับปรุงตัวผู้รับการนิเทศและวิธีการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศเป็นสำคัญ

5. การนิเทศแบบประชาธิปไตย (Supervision as democratic professional)

5.1 การทำงานเป็นกลุ่ม มติข้อตกลงจากลุ่ม

5.2 เคารพนับถือคนอื่น ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.3 ดำเนินการตามหลัก เหตุผล ตามขั้นตอน

5.4 จัดสรรงานให้ได้ทำตามความสามารถของตน

5.5 ส่งเสริมความเป็นผู้นำให้เกิดขึ้นในคนอื่น

เบนลี (พิมพร ฉายอรุณ (2545 : 36 ; อ้างอิงจาก Bentley. 1977 : 116-117) ได้กล่าววิธีการนิเทศที่ดีนั้นควรปฏิบัติดังนี้

1. สร้างความเป็นมิตรและเป็นที่ไว้วางใจต่อผู้รับการนิเทศ

2. กระตุ้นให้ผู้รับการนิเทศแลกเปลี่ยนพูดคุยถึงปัญหาต่างๆ ในการทำงาน

3. ให้รางวัลหรือกล่าวคำชมเชยเมื่อการปฏิบัติงานสัมฤทธิ์ผล

4. เลือกเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับให้คำแนะนำ

5. กระตุ้นผู้รับการนิเทศ ให้รู้จักเตรียมตัวเพื่อความก้าวหน้าในอนาคตตลอดจนให้ความช่วยเหลือตามสมควร

6. หลีกเลี่ยงการขัดแย้งต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศ

7. แสดงความเห็นใจ และสนใจในปัญหาของผู้เข้ารับการนิเทศตลอดจนคอยช่วยเหลือด้วยวิธีการต่างๆ

8. ติดต่อกับผู้รับการนิเทศ ที่มีปัญหาต่างๆ โดยตรงเพื่อสร้างความมั่นคงทางจิตใจให้เกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศเหล่านั้น

9. หลีกเลี่ยง การตัดสินใจใด ๆ โดยใช้อำนาจของกลุ่มจนกว่าจุดประสงค์ต่าง ๆ จะเป็นที่รับทราบและเข้าใจอย่างทั่วถึงที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ

10. หลีกเลี่ยงการร่วมกิจกรรมกับผู้รับการนิเทศคนหนึ่งคนใด ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความไม่พอใจที่มีผลประโยชน์แอบแฝง

11. พยายามกล่าวคำชมเชย แทนการตำหนิผู้ร่วมนิเทศ ทั้งด้วยวาจาและด้วยตัวอักษรจะเห็นได้ว่าการนิเทศนั้นมุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการนิเทศหรือมุ่งให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

6.4 ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ

วิษณุ ภูพานิช (2540 : 25-29) กล่าวถึง การฝึกงานนั้นจะเป็นผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างบริษัทหรือสถานประกอบการต่างๆ กับผู้ฝึกงาน ซึ่งต่างฝ่ายก็ต่างเกื้อหนุนและประโยชน์ซึ่งกันและกัน ซึ่งสามารถบอกประโยชน์ร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับนักศึกษาฝึกงานได้ดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาฝึกงาน เป็นผู้แบ่งภาระงานในสถานประกอบการ

2. นักศึกษาฝึกงานจะทำหน้าที่เหมือนทูตของสถานประกอบการในอันที่จะเผยแพร่ข้อมูลและภาพลักษณ์ของบริษัทฯ ออกสู่สาธารณะชน

3. นักศึกษาฝึกงานสามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสถานประกอบการได้ส่วนหนึ่ง

4. สถานประกอบการเองสามารถสอนงานให้กับนักศึกษาฝึกงาน เพื่อที่คัดเลือกเป็นพนักงานในอนาคต

5. นักศึกษาจะเป็นผู้มีโอกาสได้รับคัดเลือกเข้าทำงานในสถานประกอบการที่ฝึกงานอยู่มากว่าบุคคล ภายนอกอื่นๆ

6. สร้างความจงรักภักดี แก่สถานประกอบการภายในตัวพนักงานตั้งแต่เริ่มเข้ามาฝึกงานในสถานประกอบการ

บทบาทและหน้าที่ควบคุมการฝึกงาน

ผู้ควบคุมการฝึกงาน คือ บุคลากรที่ได้รับการมอบหมายจากหน่วยฝึกงาน หรือสถานประกอบการ เพื่อทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการปฏิบัติงาน

2. ควบคุมดูแลการทำงานของนักศึกษา

3. ปรึกษา หารือกับอาจารย์นิเทศ เมื่อนักศึกษามีปัญหา และร่วมมือกันวางแผนเพื่อแก้ไขและปรับปรุงปฏิบัติงานของนักศึกษา

4. ตรวจบันทึกการทำงานของนักศึกษาและให้ข้อเสนอแนะ

5. ประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มการประเมินผล

6. ให้ความคิดและเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษากับทางสถาบัน

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน มีดังนี้

สอ้าน โปรยบำรุง (2535) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี การตลาด การเลขานุการ และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน เข้าฝึกงานตามแนวคิดของสถานประกอบการ พบว่า สภาพปัญหาและอุปสรรคในการรับนักศึกษาฝึกงานของสถานประกอบการ มีข้อจำกัดด้านนโยบายการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน ระยะเวลาในการฝึกงานของนักศึกษายังไม่เหมาะสม ความรับผิดชอบในการทำงานยังไม่เหมาะสมกับคุณภาพและปริมาณ กริยามารยาทและการพูดจายังไม่เหมาะสม ทักษะในการใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงานชนิดต่างๆ ควรจะต้องมีการปรับปรุง การจัดส่งระบบการส่งนักศึกษาออกฝึกงาน ควรให้นักศึกษามาติดต่อกับสถานประกอบการด้วยตนเอง และสถานประกอบการยินดีรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน นักศึกษาที่ฝึกงานควรเป็นระดับ ปวส. ปีที่ 2 ส่วนระยะเวลาที่เหมาะสมกับการฝึกงาน ควรเป็นช่วงปิดเทอมภาคฤดูร้อน สถานศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์กับสถานประกอบการ โดยการร่วมมือจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดส่งนักศึกษาออกฝึกงานอย่างจริงจัง เพื่อให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้ดียิ่งขึ้น

พีระนันท์ คำบอนพิทักษ์ (2542 : 106) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นและความต้องการที่มีต่อการฝึกงาน ของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏอุดรธานี ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา พบว่า การฝึกงานควรฝึกในสถานที่ทำงานของนักศึกษาเอง ฝึกในแผนกที่ทำงานอยู่ โดยฝึกให้ตรงกับสาขาวิชาเอกที่เรียน และฝึกในภาคเรียนสุดท้ายก่อนจบการศึกษา สำหรับการปฐมนิเทศก่อนออกฝึกงานควรจัดเพียงครั้งเดียว และใช้เวลา 1 วัน เพราะอยู่ในระดับเหมาะสมไม่มากหรือน้อยเกินไป และวิธีการสัมภาษณ์ควรใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบในขณะปฏิบัติงาน เพราะผู้ดูแลย่อมได้ใกล้ชิด และทราบถึงความสามารถในการปฏิบัติงาน สำหรับการวัดและประเมิน นักศึกษาเห็นว่าควรให้เกรดผ่านกับไม่ผ่านไม่นำคะแนนมาร่วมกับผลการเรียน

2. ด้านความต้องการของศึกษาต่อการฝึกงาน พบว่า นักเรียนควรจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การพัฒนาบุคลิกภาพ และการใช้เครื่องใช้สำนักงานเพิ่มเติมอีก เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน การเลือกสถานที่ฝึกงาน พบว่า นักเรียนต้องเลือกด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความพอใจ เพราะมองเห็นความเหมาะสมเกี่ยวกับตนเอง เช่น ความสะดวกในการเดินทาง ก่อนการฝึกงานควรปฐมนิเทศเกี่ยวกับการวางตัวให้เหมาะสมในการทำงาน วิธีการปฏิบัติงานต่างๆ และการหา

ประสบการณ์ในขณะฝึกงานและการนิเทศนักศึกษาต้องการให้อาจารย์นิเทศการฝึกงานเพียงครั้งเดียวตลอดการฝึกงาน

อมรา ใจบำรุง (2545 : 56) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน ของโรงเรียนพณิชยการเพชบุรีบริหารธุรกิจ ได้ศึกษาตัวแปรตาม 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษย์สัมพันธ์ ด้านความคิดริเริ่ม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการมีความคิดเห็นต่อนักศึกษาฝึกงานมีความเหมาะสมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเนื่องมาจากนักศึกษาอยู่ในระดับชั้นประกาศนียบัตร ชั้นปีที่ 2 โดยหลักสูตรมุ่งผลิตพัฒนาแรงงานในระดับผู้ชำนาญการที่มีประสบการณ์ ทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม และมีการพัฒนาสอดคล้องกับเศรษฐกิจและสังคมในระดับชุมชน ประกอบกับนักศึกษาได้ผ่านการฝึกงานในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มาแล้ว จึง เป็นผลทำให้ความคิดของผู้บริหารมีต่อนักศึกษาโดยรวมและรายได้มีความเหมาะสมในระดับมาก

พิมพร ฉายอรุณ (2545 : 81) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการที่มีต่อการรับนักศึกษาฝึกงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาพณิชยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เป็นการทำวิจัยเชิงสำรวจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อนศึกษาความคิดเห็นขอผู้บริหารสถานประกอบการที่มีต่อการรับนักศึกษาฝึกงาน โดยได้ทำการศึกษาตัวแปรทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการและดำเนินการฝึกงาน ด้านรูปแบบการฝึกงาน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกงาน ด้านการสนับสนุนและร่วมมือในการฝึกงานอาชีพ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานประกอบการ มีความคิดเห็นต่อการรับนักศึกษาฝึกงานในทุกด้าน ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีความเหมาะสมมาก สรุปแต่ละด้านดังนี้

ด้านการจัดการและดำเนินการฝึกงาน เห็นว่าผู้บริหารสถานประกอบการควรการปรึกษาร่วมกับอาจารย์นิเทศ ในการควบคุมดูแลนักศึกษาฝึกงาน

ด้านรูปแบบการฝึกงาน มีความคิดเห็นว่าควรจะต้องมีการติดต่อกันล่วงหน้าในการออกนิเทศนักศึกษาฝึกงานทุกครั้ง

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกงาน ข้อที่ควรปรับปรุงนั้นก็คือ การตรงต่อเวลาและการรับฟังความคิดเห็นนของผู้อื่น

ด้านการสนับสนุนและร่วมมือในการฝึกงานอาชีพ ควรจะมีการตกลงในการเตรียมความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ

ดารณี บุญบันดาล (2547 : 109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการฝึกงานตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนฝึกงาน ด้านการปฐมนิเทศ ด้านการดำเนินการจัดส่งนักเรียนออกฝึกงาน

ด้านการจัดสัมมนา ด้านการประเมินผลการฝึกงาน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานตามหลักสูตรประกาศนียบัตรโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน

2. ด้านการปฐมนิเทศ มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนควรจะมีการปรับปรุงเอกสารให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งเชิญวิทยากรหรือผู้ที่มีความรู้มาให้ความรู้เกี่ยวกับการฝึกงานให้มากยิ่งขึ้น

3. ด้านการดำเนินการจัดส่งนักเรียนออกฝึกงาน เห็นว่าโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการประสานงานการฝึกงานระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา ด้วยมีการติดต่ออย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร

4. ด้านการจัดสัมมนา การจัดสัมมนาควรเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เพื่อเรียนรู้วิเคราะห์ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา ระหว่างการฝึกงานและเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการอภิปราย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า การฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียนที่ศึกษาในสายการเรียนอาชีวศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งแก่ตัวนักเรียน เองเพราะการฝึกงานนั้นถือเป็นหัวใจหลักของการนำความรู้ที่ศึกษาในห้องเรียน ออกไปใช้ปฏิบัติงานในสถานที่จริง ได้เจอกับสถานการณ์จริง ซึ่งไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากการเรียนในห้องเรียน นักเรียนจะต้องนำความรู้ที่ศึกษา และทักษะต่าง ๆ นำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานจริง ซึ่งจะมีปัญหาและอุปสรรคในการทำงานจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่จะฝึกให้ตนเอง ได้เรียนรู้ที่จะเกิดไหวพริบ ปฏิภาณ ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และทำให้เกิดการเรียนรู้ การทำงานกับบุคคลอื่น ซึ่งอาจจะเป็นผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงาน เรียนรู้ที่ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ ผู้วิจัยเห็นว่า การฝึกงานนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบ บุคคล 3 ฝ่ายนั้นก็คือ ตัวของผู้ฝึกงานเอง ผู้รับผิดชอบนิเทศฝึกงาน และ สถานประกอบการ จะต้องการร่วมมือประสานงานอย่างแท้จริง เพื่อการฝึกงานนั้นเกิดประโยชน์สูงสุด

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดเกี่ยวกับดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ที่ผ่านการฝึกงานเสร็จสิ้นแล้ว ของโรงเรียนเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยาการ จำนวนทั้งสิ้น 644 คน แบ่งเป็นสาขาการบัญชี 128 คน สาขาการขาย 31 คน สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ 434 คน และสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 51 คน (แหล่งที่มา : งานทะเบียน โรงเรียนเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยาการ ณ 19 มิ.ย. 2549)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2549 ที่ผ่านการฝึกงานเสร็จสิ้นแล้ว ของโรงเรียนเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยาการ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และใช้ตารางของ ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (2537 : 105) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 235 คน จำแนกตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนนักเรียน

สาขาการเรียน	ชั้นปีที่ 3 (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
การบัญชี	128	47
การขาย	31	11
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	434	158
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	51	19
รวม	**644**	**235**

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปนักเรียน ประกอบ ด้วย เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม สาขาการเรียน ประเภทของสถานประกอบการ ซึ่งลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตร ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการนิเทศการฝึกงาน และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ มีข้อคำถามทั้งหมด 46 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยมีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert Scale) คือ ความคิดเห็นน้อยที่สุด ความคิดเห็นน้อย ความคิดเห็นปานกลาง ความคิดเห็นมาก ความคิดเห็นมากที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียนซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเพื่อการศึกษาค้นคว้า โดยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามของดารณี บุญบันดาล (2547) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการฝึกงานตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี พิมพร ฉายอรุณ(2545) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการที่มีต่อการรับนักศึกษาฝึกงาน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาพณิชยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี อมรา ใจบำรุง (2545) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน ของโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาจากแบบประเมินการฝึกงานของโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. สัมภาษณ์ อาจารย์ผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน และสัมภาษณ์นักเรียนที่เคยผ่านการฝึกงานเมื่อปีการศึกษาที่ผ่านมา ตลอดจนแนวความคิดในการส่งไปนักศึกษาฝึกงาน มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. นำข้อมูลที่ได้ 1-3 สร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย มีข้อคำถาม 4 ด้าน ๆ ละ 12 ข้อ รวมทั้งหมด 48 ข้อ

5. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขคำถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านได้แก่ รองศาตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงค์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรี ลิ่มไทย, รองศาตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์, อาจารย์นพดล กองศิลป์, อาจารย์จุลศักดิ์ สุขสบาย ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจนทางภาษา โดยใช้เกณฑ์การกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวัด

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวัด

7. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจจากผู้เชี่ยวชาญมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าความสอดคล้องเท่ากันหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามจำนวน 46 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.60 ถึง 1.00

8. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขถูกต้องแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่ผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เมื่อวันที่ 22- 23 มกราคม 2550 แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีการหาค่าความสอดคล้องแบบสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Crounbach. 1970 : 160 – 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.949

9. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแล้วนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวมรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอน แจกแบบสอบถามและชี้แจงรายละเอียดให้แก่นักเรียน แล้วรอรับแบบสอบถามกลับคืน โดยใช้เวลาในการเก็บรวมรวมข้อมูลตังแต่ 19 กุมภาพันธ์ 2550 ถึงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2550 ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด จำนวน 235 ฉบับ นำมาตรวจสอบความสมบรูณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ทั้งหมด จำนวน 235 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามว่าสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทุกฉบับ

2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social / Personal Computer) โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการแจกแจงความถี่เป็นร้อยละ

2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีหาคะแนนเฉลี่ย $\overline{X}$ และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) นำค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นมากที่สุด

2.3 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการตามตัวแปร เพศ และประเภทสถานประกอบการ โดยใช้ (t-test)ส่วนคะแนนเฉลี่ยสะสมและ สาขาการเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) แล้วทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ LSD

2.4 รวบรวมข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ที่นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงานในสถานประกอบการใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อนำไปใช้ในการวิจัย ใช้ค่าสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.2549:16)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนของคนในกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจะศึกษา

1.3 เบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.2549:17)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - \left(\sum X\right)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละระดับยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความกับสิ่งที่ต้องการวัด (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.2549: 1)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

R แทน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ให้ค่า +1

ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ให้ค่า 0

ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์ให้ค่า -1

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมยกเว้นข้อนั้น (Corrected item total correlation) (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.2549:4)

$$R_{rxy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน X

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนน Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟ่า - Coefficient (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2549 : 14)

$$\alpha = \frac{k}{k-1}\left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2}\right]$$

เมื่อ α = แทน ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

k = แทน จำนวนส่วนย่อยหรือจำนวนข้อคำถามของเครื่องมือ

S_i^2 = แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละส่วนย่อยหรือแต่ละข้อ

S_x^2 = แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับของเครื่องมือวัด

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ใช้ t-test for independent sample (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 165)

$$t = \frac{\overline{X_1} - \overline{X_2}}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution

$\overline{X_1}, \overline{X_2}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ กลุ่มที่ 2

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 236) ดังนี้

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่พิจารณาใน F – distribution

MS_B แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ถ้าพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบพหุคูณโดยใช้วิธีการของ LSD (LESDLEAST SIGNIFICANT DIFFERENCE) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างระหว่างคู่ (กัลยา วานิชย์บัญชา.2542 : 161)

$$LSD = t_1\text{-}\frac{\alpha}{2}\text{; n-k } \sqrt{MSE}\ \sqrt{\frac{1}{n_1} - \frac{1}{n_1}}$$

เมื่อ LSD แทน ค่าผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณสำหรับการทดสอบ

MSE แทน ค่า Mead Square Error ที่ได้จากตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน

K แทน ค่าจำนวนกลุ่มทั้งหมดที่ใช้ทดสอบ

n แทน ค่าจำนวนข้อมูลตัวอย่างทั้งหมด

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
N	แทน	จำนวนนักเรียน
S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-Dirtribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F- Dirtribution
df	แทน	ค่าชั้นของความเป็นอิสระ (Degreess of Freedom)
MD	แทน	ผลต่างเฉลี่ย
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
Sig	แทน	ความน่าจะเป็นของนัยสำคัญ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชันปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 การศึกษาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 1 นี้ ผู้วิจัยได้จำแนกนักเรียนตามตาม เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม สาขาการเรียน และประเภทของสถานประกอบการ แล้วทำการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ตามตัวแปร ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 หญิง	166	70.60
1.2 ชาย	69	29.40
รวม	235	100.0
2. คะแนนเฉลี่ยสะสม		
2.1 คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50	45	19.10
2.2 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.50 – 2.99	81	34.50
2.3 คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.00 – 4.00	109	46.40
รวม	235	100.0
3. สาขาการเรียน		
3.1 การบัญชี	47	20.00
3.2 การขาย	11	4.70
3.3 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	158	67.20
3.4 อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	19	8.10
รวม	235	100.0
4. ประเภทของสถานประกอบการ		
4.1 หน่วยงานรัฐบาล/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	90	38.30
4.2 หน่วยงานเอกชน	145	61.70
รวม	235	100.0

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 2 พบว่า นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 235 คน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนเพศหญิง (70.60%) คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.00 – 4.00 (46.40%) สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (67.20%) และฝึกงานในสถานประกอบการหน่วยงานเอกชน (61.70%)

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3

การวิเคราะห์ในตอนที่สอง ผู้วิจัยได้นำคะแนนระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ มาหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการนิเทศการฝึกงาน และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของนักเรียน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน	3.76	0.67	มาก
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ	4.12	0.57	มาก
ด้านการนิเทศการฝึกงาน	3.75	0.73	มาก
ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ	4.19	0.65	มาก
รวม	3.79	0.65	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ($\overline{X}$ = 4.19) ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ($\overline{X}$ = 4.12) ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ($\overline{X}$ = 3.76) และด้านการนิเทศการฝึกงาน ($\overline{X}$ = 3.75)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน เป็นรายข้อ

ด้านการเตรียมความพร้อมพร้อมก่อนการฝึกงาน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. นักเรียนได้ปรึกษากับอาจารย์นิเทศในการเลือกสถานที่ฝึกงาน	3.43	1.02	ปานกลาง
2. นักเรียนได้ปรึกษากับผู้ปกครองในการเลือกสถานที่ฝึกงาน	3.83	1.02	มาก
3. นักเรียนได้ขอคำแนะนำกับรุ่นพี่ที่ได้ผ่านการฝึกงานมาแล้ว	3.11	1.12	ปานกลาง
4. นักเรียนได้ศึกษาถึงลักษณะงานของสถานประกอบการก่อนเข้าไปฝึกงาน	3.65	0.93	มาก
5. โรงเรียนได้มีการจัดการปฐมนิเทศก่อนการฝึกงาน	3.88	0.89	มาก
6. ผู้ปกครองให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนในการทำงานก่อนเข้าไปฝึกงาน	3.77	0.97	มาก
7. นักเรียนได้มีการฝึกกริยามารยาทและความอ่อนน้อมถ่อมตน	3.99	0.77	มาก
8. นักเรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับการเข้าปฏิบัติงาน	4.11	0.72	มาก
9. นักเรียนได้เตรียมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายในการฝึกงานได้อย่างเหมาะสม	4.15	0.75	มาก
10. นักเรียนศึกษาถึงเส้นทางและระยะทางในการเดินทางไปยังสถานประกอบการล่วงหน้า	4.15	0.81	มาก
11. นักเรียนได้ศึกษาถึงกฎระเบียบและข้อบังคับของสถานประกอบการ	4.09	0.73	มาก
รวม	3.76	0.67	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากอันดับแรก คือ นักเรียนได้เตรียมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายใน การฝึกงานได้อย่างเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.15) รองลงมาคือ นักเรียนศึกษาถึงเส้นทางและระยะทางในการเดินทางไปยังสถานประกอบการล่วงหน้า ($\overline{X}$ = 4.15) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับดังนี้ ได้ปรึกษากับอาจารย์นิเทศในการเลือกสถานที่ฝึกงาน ($\overline{X}$ = 3.43) และนักเรียนได้ขอคำแนะนำกับรุ่นพี่ที่ได้ผ่านการฝึกงานมาแล้ว ($\overline{X}$ = 3.11)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ เป็นรายข้อ

ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ	$\overline{X}$	S.D.	**ระดับ**
1. นักเรียนสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้อง	4.12	0.66	มาก
2. นักเรียนมีความชำนาญในการใช้อุปกรณ์สำนักงาน	3.92	0.72	มาก
3. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติงาน	4.00	0.71	มาก
4. นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้	3.86	0.79	มาก
5. นักเรียนสามารถนำความรู้ในการเรียนไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	4.04	0.74	มาก
6. นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นระหว่างการปฏิบัติงาน	3.73	0.82	มาก
7. นักเรียน สามารถเรียนรู้และมีความเข้าใจในงานได้อย่างรวดเร็ว	4.00	0.69	มาก
8. นักเรียนมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน	3.89	0.73	มาก
9. นักเรียนฝึกงาน ตรงตามสาขาที่เรียน	3.97	0.82	มาก
10. นักเรียนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นขณะปฏิบัติงานร่วมกัน	4.12	0.73	มาก
11. นักเรียนได้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ	4.17	0.72	มาก
12. นักเรียนได้ปฏิบัติงานด้วยความมีคุณธรรมจริยธรรม	4.13	0.72	มาก
รวม	4.12	0.57	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากและข้อที่ค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรก คือ นักเรียนได้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ ($\overline{X}$ = 4.17) รองลงมา คือ นักเรียนได้ปฏิบัติงานด้วยความมีคุณธรรมจริยธรรม ($\overline{X}$ = 4.13) และนักเรียนสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้อง ($\overline{X}$ = 4.12)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ด้านการนิเทศการฝึกงาน เป็นรายข้อ

ด้านการนิเทศการฝึกงาน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. อาจารย์นิเทศได้ชี้แจงรายละเอียดเอกสารการจดบันทึกการฝึกงาน	3.84	0.88	มาก
2. อาจารย์นิเทศออกนิเทศตามกำหนด	3.79	0.98	มาก
3. อาจารย์นิเทศมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	3.99	0.94	มาก
4. อาจารย์นิเทศให้คำปรึกษาอย่างดีตลอดระยะเวลาการฝึกงาน	3.81	1.00	มาก
5. อาจารย์นิเทศได้ติดต่อประสานงานล่วงหน้ากับสถานประกอบการก่อนการเข้านิเทศ	3.68	1.06	มาก
6. อาจารย์นิเทศได้ชี้แจ้งข้อบกพร่องในการทำงานและให้คำชี้แนะสิ่งที่ควรปรับปรุงแก่นักเรียน	3.74	0.97	มาก
7. นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆกับอาจารย์นิเทศ	3.57	1.02	มาก
8. นักเรียนสามารถติดต่ออาจารย์นิเทศได้ตลอดระยะเวลาการฝึกงาน	3.40	1.09	ปานกลาง
9. ระยะเวลาในการฝึกงานมีความเหมาะสม	3.74	0.96	มาก
10. วิธีการนิเทศการฝึกงานมีความเหมาะสม	3.62	0.90	มาก
11. ช่วงเวลาในการเข้านิเทศฝึกงานงานมีความเหมาะสม	3.66	0.94	มาก
รวม	3.75	0.73	มาก

ผลการวิเคราะห์ตาราง 6 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบ ด้านการนิเทศฝึกงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ อาจารย์นิเทศมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ($\overline{X}$ = 3.99) รองลงมาคือ อาจารย์นิเทศได้ชี้แจงรายละเอียดเอกสารการจดบันทึกการฝึกงาน ($\overline{X}$ = 3.84) และอาจารย์นิเทศให้คำปรึกษาอย่างดีตลอดระยะเวลาการฝึกงาน ($\overline{X}$ = 3.81) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ นักเรียนสามารถติดต่ออาจารย์นิเทศได้ตลอดระยะเวลาการฝึกงาน ($\overline{X}$ = 3.40)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ เป็นรายข้อ

ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. บุคลากรในสถานประกอบการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	4.23	0.80	มาก
2. บุคลาการในสถานประกอบการได้มอบหมายให้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม	4.11	0.76	มาก
3. บุคลากรในสถานประกอบการให้คำแนะนำในการทำงานอยู่เสมอ	4.14	0.79	มาก
4. บุคลากรผู้ดูแลนักเรียนมีความเชี่ยวชาญในการทำงานเป็นอย่างดี	4.18	0.78	มาก
5. บุคลากรในสถานประกอบการมีการตรวจสอบงานของนักเรียนที่ได้มอบหมายอย่างสม่ำเสมอ	4.20	0.77	มาก
6. เมื่อเกิดปัญหาขึ้นนักเรียนสามารถที่จะเข้าไปถามกับบุคลากรผู้ดูแลได้	4.22	0.81	มาก
7. เมื่อพบปัญหาในการทำงานบุคลากรในสถานประการได้เข้ามาแก้ไขและให้คำแนะนำนักเรียนทันที	4.17	0.76	มาก
8. บุคลากรในสถานประกอบการให้กำลังใจในการปฏิบัติงานแก่นักเรียน	4.11	0.76	มาก
9. บุคลากรในสถานประกอบการได้ให้คำแนะนำเรื่องการวางตัวที่เหมาะสมแก่นักเรียน	4.12	0.80	มาก
10. บุคลากรในสถานประกอบการชี้แนะให้คำปรึกษาแนวทางในการทำงานในอนาคต	4.09	0.75	มาก
11. สถานประกอบการได้จัดสถานที่ทำงานให้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.11	0.76	มาก
12. สถานประกอบการมีการประเมินผลการฝึกงานได้อย่างมีความ เหมาะสม	4.16	0.75	มาก
รวม	4.19	0.65	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าฉลี่ยมากเป็นอันดับแรก คือ บุคลากรในสถานประกอบการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ($\overline{X}$ = 4.23) รองลงมาคือ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นนักเรียนสามารถที่จะเข้าไปถามกับบุคลากรผู้ดูแลได้ ($\overline{X}$ = 4.22) และบุคลากรในสถานประกอบการมีการตรวจสอบงานของนักเรียนที่ได้มอบหมายอย่างสม่ำเสมอ ($\overline{X}$ = 4.20)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนต่อการ ฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงาน	เพศ				t	Sig.
	ชาย (N=69)		หญิง (N=166)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน	3.83	0.62	3.73	0.69	0.83	0.25
2. ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ	4.15	0.58	4.11	0.57	0.33	0.62
3. ด้านการนิเทศการฝึกงาน	3.79	0.64	3.73	0.76	2.07	0.57
4. ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ	4.30	0.68	4.15	0.63	0.25	0.12
รวม	3.90	0.60	3.75	0.66	1.05	0.89

ผลการวิเคราะห์ตาราง 8 พบว่า นักเรียนเพศชายมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}$ = 3.90) และแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ($\bar{X}$ = 4.30) ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 4.15) ด้านการเตรียมความพร้อม($\bar{X}$ = 3.83) และด้านการนิเทศการฝึกงาน($\bar{X}$ = 3.79)

ส่วนนักเรียนเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}$ = 3.75) และแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ($\bar{X}$ = 4.15) ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 4.11) และ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนกานฝึกงานกับด้านการนิเทศ ($\bar{X}$ = 3.76)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ พบว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานโดยรวมไม่ต่างกัน (t = 1.05) และแต่ละด้านก็ไม่แตกต่างกัน ด้านการนิเทศการฝึกงาน (t=2.07) ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน (t=0.83) ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ (t=0.33) ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ (t=0.25)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 จำแนกตาม ประเภทของสถานประกอบการ

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงาน	ประเภทของสถานประกอบการ				t	Sig.
	รัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ (N=90)		เอกชน (N=145)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน	3.79	0.67	3.74	0.67	0.31	0.59
2. ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ	4.24	0.57	4.05	0.56	2.05**	0.01
3. ด้านการนิเทศการฝึกงาน	3.68	0.80	3.80	0.67	3.95*	0.04
4. ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ	4.32	0.69	4.11	0.60	3.66**	0.01
รวม	3.93	0.63	3.71	0.65	1.07**	0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 9 พบว่า นักเรียนที่ฝึกงานในประเภทของสถานประกอบการรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.93) และแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ($\bar{X}$ = 4.32) ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 4.24) ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ($\bar{X}$ = 3.79) และด้านการนิเทศการฝึกงาน ($\bar{X}$ = 3.68)

นักเรียนที่ฝึกงานในประเภทของสถานประกอบการเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.71) และแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ($\bar{X}$ = 4.11) ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 4.05) ด้านการนิเทศการฝึกงาน ($\bar{X}$ = 3.80) และด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ($\bar{X}$ = 3.74)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างประเภทของสถานประกอบการ พบว่า นักเรียนที่ฝึกงานในประเภทของสถานประกอบการต่างกันมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการโดยรวมแตกต่างกันอย่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01(t = 1.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01(t = 2.05)และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01(t =3.66) และด้านการนิเทศการฝึกงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t = 3.95) ส่วนด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3

การวิเคราะห์ในตอนที่ 3 นี้ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม และสาขาการเรียน โดยรวมทุกด้านและแต่ละด้าน คือด้าน การเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ด้านความรู้ความสามารถก่อนการฝึกงาน ด้านการนิเทศการฝึกงาน ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบของความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม

ความคิดเห็นของนักเรียน	ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม						F	Sig.
	ต่ำกว่า2.50 (N=45)		2.50-2.99 (N=81)		3.00-4.00 (N=109)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน	3.76	0.55	3.74	0.64	3.78	0.74	0.06	0.94
2. ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ	4.11	0.51	4.04	0.58	4.19	0.58	1.75	0.17
3. ด้านการนิเทศการฝึกงาน	3.78	0.74	3.75	0.73	3.74	0.73	0.04	0.95
4. ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ	4.20	0.69	4.22	0.67	4.17	0.62	0.12	0.88
รวม	3.80	0.53	3.83	0.59	3.76	0.73	0.29	0.74

ผลการวิเคราะห์ตาราง 9 พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50 มีความความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.80) และแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ($\bar{X}$ = 4.20) ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 4.11) ด้านการนิเทศการฝึกงาน ($\bar{X}$ = 3.78) และด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ($\bar{X}$ = 3.76)

ส่วนนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ย 2.50-2.99 มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.83) และแต่หละดานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ($\bar{X}$ = 4.22) ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 4.04) ด้านการนิเทศการฝึกงาน ($\bar{X}$ = 3.75) และด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ($\bar{X}$ = 3.74)

ส่วนนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ย 3.00-4.00 มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.76) และแต่หละดานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ($\overline{X}$ = 4.19) ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ($\overline{X}$ = 4.17) ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ($\overline{X}$ = 3.78) และด้านการนิเทศการฝึกงาน ($\overline{X}$ = 3.74)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง คะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่า 2.50 ,2.50-2.99 กับ 3.00-400 มีความคิดเห็นในการฝึกงานโดยรวมไม่ต่างกัน (F = 0.29) และแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ (F= 1.75) ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ (F= 0.12) ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน(F = 0.06) และด้านการนิเทศการฝึกงาน (F= 0.04)

ตาราง 11 การเปรียบเทียบของความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงาน ในสถานประกอบการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามสาขาการเรียน

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงาน	สาขาการเรียน								F	Sig.
	บัญชี (N=47)		การขาย (N=11)		คอมพิวเตอร์ (N=158)		ท่องเที่ยว (N=19)			
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการ ฝึกงาน	3.86	0.66	3.68	0.68	3.72	0.67	3.89	0.68	0.86	0.45
2. ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ	4.16	0.50	3.86	0.50	4.16	0.57	3.87	0.66	2.37	0.07
3. ด้านการนิเทศการฝึกงาน	4.00	0.63	3.50	0.74	3.72	0.75	3.53	0.61	3.05*	0.02
4. ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ	4.12	0.65	3.95	0.52	4.27	0.65	3.89	0.54	2.80*	0.04
รวม	3.79	0.65	3.59	0.70	3.81	0.65	3.76	0.61	0.40	0.75

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากการวิเคราะห์ตาราง 11 พบว่า นักเรียนที่มีสาขาการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการต่อการฝึกงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน (F=0.40)และเมื่อดูรายด้านแล้วพบว่าด้านการนิเทศการฝึกงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (F=3.05) และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(F= 2.80) ส่วนด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน (F=0.86) และด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ(F= 2.37) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD

ตาราง 12 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 จำแนกตามสาขาการเรียน ในด้านการนิเทศการฝึกงาน

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงาน	MD	SE	Sig.
การบัญชี - การขาย	0.50 *	0.24	0.03
การบัญชี - คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	0.28 *	0.12	0.02
การบัญชี - อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	0.47 *	0.19	0.01
การขาย - บัญชี	0.50	0.24	0.38
การขาย - คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	-0.22	0.22	0.32
การขาย - อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	-0.0026	0.27	0.92

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 12 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาในสาขาการบัญชี ($\overline{X}$ = 4.00) กับสาขาการขาย ($\overline{X}$ = 3.50) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่กำลังศึกษาในสาขาการบัญชี ($\overline{X}$ = 4.00) กับสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ($\overline{X}$ = 3.72) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่กำลังศึกษาในสาขาการบัญชี ($\overline{X}$ = 4.00) กับสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.53) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสาขาการเรียนอื่น ๆ นั้นแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 จำแนกตามสาขาการเรียน ในด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ

ความคิดเห็นของนักเรียน	MD	SE	Sig.
การบัญชี - การขาย	0.16	0.21	0.44
การบัญชี - คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	-0.15	0.11	0.16
การบัญชี - อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	0.22	0.17	0.20
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ - การบัญชี	0.15	0.11	0.16
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ - การขาย	0.31	0.20	0.11
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ - อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว	0.37 *	0.15	0.01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 13 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาในสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ($\bar{X}$ = 4.27) กับสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ($\bar{X}$ = 3.89) มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสาขาการเรียนอื่น ๆ นั้นแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การศึกษาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3

การวิเคราะห์ในตอนที่ 4 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ เขียนได้ในแต่ละด้านแล้วทำการแจกแจงความถี่และเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ตาราง 14 ข้อเสนอแนะเพิ่ม ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน

ความคิดเห็นของนักเรียน	**ความถี่**
ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน	
1. ช่วงระยะเวลาการเตรียมตัวก่อนการฝึกงานค่อนข้างน้อย	45
2. เอกสารคู่มือในการฝึกงาน ควรอธิบายให้ชัดเจน	22
3. มีความวิตกกังวลก่อนเข้ารับการฝึกงาน	17
4. ศึกษาเส้นทางระหว่างที่พักกับสถานประกอบจะช่วยให้ไปฝึกงานได้ตรงตามเวลา	9
5. นักเรียนควรติดต่อกับสถานประกอบการล่วงหน้าเป็นระยะก่อนเข้าฝึกงาน	5
6. ควรเลือกสถานประกอบการที่รุ่นพี่เคยไปฝึกงานแล้วได้ความเอาใจใส่ที่ดี	3
รวม	**101**

ผลการวิเคราะห์ตาราง14 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุดคือ ช่วงระยะเวลาในการเตรียมตัวก่อนการฝึกงานค่อนข้างน้อย และข้อที่ได้เสนอแนะเพิ่มเติมน้อยที่สุด คือ ควรเลือกสถานประกอบการที่รุ่นพี่เคยไปฝึกงานแล้วได้ความเอาใจใส่ที่ดี

ตาราง 15 ข้อเสนอแนะเพิ่ม ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ

ความคิดเห็นของนักเรียน	**ความถี่**
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ	
1.การฝึกงานทำให้ได้เรียนรู้ว่ามีความแตกต่างจากการเรียนในห้องเรียน	45
2. งานที่ได้รับมอบหมายที่ไม่ตรงกับสายการเรียน	25
3. มีความชำนาญในการใช้อุปกรณ์สำนักงานเพิ่มมากขึ้น	22
4. ได้รับงานที่มอบหมาย ซ้ำๆ ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย	21
5. เรียนรู้ในการปรับตัวเข้ากับองค์กร	19
6. ได้เรียนรู้ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น	8
7. มีความมั่นใจในการทำงานในอนาคต	3
8.ได้มีโอกาสใช้อุปกรณ์สำนักงานที่โรงเรียนไม่มี	2
รวม	**145**

ผลการวิเคราะห์ตาราง 15 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุดคือ การฝึกงานทำให้ได้เรียนรู้ว่ามีความแตกต่างจากการเรียนในห้องเรียน และข้อที่ได้เสนอแนะเพิ่มเติมน้อยที่สุด คือ ได้มีโอกาสใช้อุปกรณ์สำนักงานที่โรงเรียนไม่มี

ตาราง 16 ข้อเสนอแนะเพิ่ม ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ด้านการนิเทศการฝึกงาน

ความคิดเห็นของนักเรียน	**ความถี่**
ด้านการนิเทศการฝึกงาน	
1. อาจารย์ไปนิเทศล่าช้ากว่ากำหนด	19
2. อยากให้อาจารย์นิเทศได้สอบถามปัญหาในการฝึกงานระหว่างการมานิเทศมากกว่านี้	13
3. อาจารย์นิเทศ ไม่ไปนิเทศ	9
4. อาจารย์ควรนัดหมายกับสถานประกอบการล่วงหน้าก่อนเข้านิเทศ	5
รวม	**46**

ผลการวิเคราะห์ตาราง16 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการด้าน การนิเทศการฝึกงาน ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุดคืออาจารย์ไปนิเทศล่าช้ากว่ากำหนด และข้อที่ได้เสนอแนะเพิ่มเติมน้อยที่สุด คือ อาจารย์ควรนัดหมายกับสถานประกอบการล่วงหน้าก่อนเข้านิเทศ

ตาราง 17 ข้อเสนอแนะเพิ่ม ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ด้านการดูแลควบคุมของสถานประกอบการ

ความคิดเห็นของนักเรียน	**ความถี่**
ด้านการดูแลควบคุมของสถานประกอบการ	
1. สถานประกอบการให้ความรู้และให้ความเป็นกันเอง	44
2. สถานประกอบการให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาเป็นอย่างดี	25
3. สถานประกอบการมอบหมายงานให้มากจนเกินไป	17
4. สถานประกอบการให้คำแนะนำเรื่องการหางานทำในอนาคตเป็นอย่างดี	12
5. สถานประกอบการให้การดูแลและให้ความปลอดภัยเป็นอย่างดี	5
6. รู้สึกประทับใจและอยากกลับเข้ามาทำงานในสถานประกอบการแห่งนี้อีกครั้งเมื่อจบการศึกษา	3
รวม	106

ผลการวิเคราะห์ตาราง 17พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการด้านการดูแลควบคุมของสถานประกอบการ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุดคือ สถานประกอบการให้ความรู้และให้ความเป็นกันเอง และข้อที่ได้เสนอแนะเพิ่มเติมน้อยที่สุด คือ รู้สึกประทับใจและอยากกลับเข้ามาทำงานในสถานประกอบการแห่งนี้อีกครั้งเมื่อจบการศึกษา

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการกรุงเทพมหานคร ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการนิเทศการฝึกงาน ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ เพื่อจะได้นำผลการวิจัยในครั้งนี้นำไปเป็นข้อมูลในการ วางแผนการกระบวนการ การจัดส่งนักเรียนออกฝึกงานตามสถานประกอบการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และสอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายหลัก เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการกรุงเทพมหานคร โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัตรวิชาชีพชั้น ปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้านได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการนิเทศการฝึกงาน ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน 4 ด้าน โดยจำแนกตาม เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม สาขาการเรียนและประเภทของสถานประการ
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัตรวิชาชีพ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะใช้เป็นแนวทางและให้ข้อมูลแก่ผู้รับผิดชอบการจัดส่งนักเรียนฝึกงานและให้ผู้บริหารโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนารูปแบบวิธีการ ในการจัดส่งนักเรียนออกไปฝึกงาน ตลอดจนการวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียน

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

3. นักเรียนที่เรียนสาขาการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

4. นักเรียนที่ฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงาน ในสถานประกอบการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2549 ที่ผ่านการฝึกงานเสร็จสิ้นแล้ว ของโรงเรียนเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยาการ จำนวนทั้งสิ้น 644 คน แบ่งเป็นสาขาการบัญชี 128 คน สาขาการขาย 31 คน สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ 434 คน และสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 51 คน (แหล่งที่มา : งานทะเบียน โรงเรียนเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยาการ ณ 19 มิ.ย. 2549)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2549 ที่ผ่านการฝึกงานเสร็จสิ้นแล้ว ของโรงเรียนเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยาการ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และใช้ตารางของ ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (2537 : 105) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 235 คน แบ่งเป็นสาขาการบัญชี 47 คน สาขาการขาย 11 คน สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ 158 คน และสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 19 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปนักเรียน ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการระดับประกาศนียบัตร ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร มีข้อคำถามทั้งหมด 46 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยมีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert Scale) คือ ความคิดเห็นน้อยที่สุด ความคิดเห็นน้อย ความคิดเห็นปานกลาง ความคิดเห็นมาก ความคิดเห็นมากที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียนซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวมรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอน แจกแบบสอบถามและชี้แจงรายละเอียดให้แก่นิสิต แล้วรอรับแบบสอบถามกลับคืน โดยใช้เวลาในการเก็บรวมรวมข้อมูลตังแต่ 19 กุมภาพันธ์ 2550 ถึงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2550 ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด จำนวน 235 ฉบับ นำมาตรวจสอบความสมบรูณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ทั้งหมด จำนวน 235 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามว่าสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทุกฉบับ

2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social / Personal Computer) โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการแจกแจงความถี่เป็นร้อยละ

2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีหาคะแนนเฉลี่ย $\overline{X}$ และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) นำค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นมากที่สุด

2.3 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการตามตัวแปร เพศ และประเภทสถานประกอบการ โดยใช้ (t-test) ส่วนคะแนนเฉลี่ยสะสมและ แผนกการเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) แล้วทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ LSD

2.4 รวบรวมข้อเสนอแนะ จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ที่นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงานในสถานประกอบการใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน โดยคำนวณหาจำนวนร้อยละ 100 สรุปผลดังนี้

นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 235 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.00 – 4.00 สาขาคอมพิวเตอร์ และฝึกงานกับหน่วยงานเอกชน

2. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.79) และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ($\overline{X}$ = 3.76) ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ($\overline{X}$ = 4.12) ด้านการนิเทศการฝึกงาน ($\overline{X}$ = 3.75) และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ($\overline{X}$ = 4.19)

2.1 ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากอันดับแรก คือ นักเรียนได้เตรียมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายในการฝึกงานได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเท่ากับ นักเรียนศึกษาเส้นทางและระยะทางในการเดินทางไปยังสถานประกอบการล่วงหน้า และรองลงมาคือ นักเรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับการเข้าปฏิบัติงาน

2.2 ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากอันดับแรก คือ นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ รองลงมาคือ นักเรียนได้ปฏิบัติงานด้วยความมีคุณธรรมจริยธรรม และ นักเรียนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นขณะปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งมีระดับเท่ากับ นักเรียนสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้อง

2.3 ด้านการนิเทศการฝึกงาน นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ โดยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากอันดับแรก คือ อาจารย์นิเทศมีมนุษย์สัมพันธ์กับที่ดีกับนักเรียน รองลงมาคืออาจารย์นิเทศได้ชี้แจงรายละเอียดเอกสารการจดบันทึกการฝึกงาน

2.4 ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ โดยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากอันดับแรก คือ บุคลากรในสถานประกอบการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน รองลงมาคือ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นนักเรียนสามารถที่จะเข้าไปถามกับบุคลากรผู้ดูแลได้

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร ในด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการนิเทศการฝึกงาน ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ปรากฏผลดังนี้

3.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 นักเรียนที่มีสาขาการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แลเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศการฝึกงาน และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน และด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการการทดสอบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามสาขาการเรียน ในด้านการนิเทศการฝึกงาน พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาในสาขาการบัญชี ($\overline{X}$ = 4.00) กับสาขากาขาย ($\overline{X}$ = 3.50) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่กำลังศึกษาในสาขาการบัญชี ($\overline{X}$ = 4.00) กับสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ($\overline{X}$ = 3.72) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่กำลังศึกษาในสาขาการบัญชี ($\overline{X}$ = 4.00) กับสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.53) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสาขาการเรียนอื่นๆ นั้นแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการการทดสอบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามสาขาการเรียน ในด้านการดูแลควบคุมของสถานประกอบการ พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาในสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ($\overline{X}$ = 4.27) กับสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 3.89) มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสาขาการเรียนอื่น ๆ นั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 นักเรียนที่มีเข้าฝึกงานในสถานประกอบการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการโดยรวมแตกต่างกันอย่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01และด้านการนิเทศการฝึกงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การรวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัตรวิชาชีพชั้น ปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร ในด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการนิเทศการฝึกงาน ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ จากแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ โดยใช้วิธีการนำเสนอในรูปความถี่ ประกอบความเรียงจากข้อคำถามปลายเปิด ตามเหตุผลที่มีความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน โดยนักเรียนได้เสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

4.1 ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุดคือ ช่วงระยะเวลาในการเตรียมตัวก่อนการฝึกงานค่อนข้างน้อย และความคิดเห็นรองลงมา คือ เอกสารคู่มือควรอธิบายให้ชัดเจน

4.2 ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุดคือ การฝึกงานทำให้ได้เรียนรู้ว่ามีความแตกต่างจากการเรียนในห้องเรียน และความคิดเห็นรองลงมา คือ งานที่ได้รับมอบหมายที่ไม่ตรงกับสายการเรียน

4.3 ด้าน การนิเทศการฝึกงาน ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุดคือ อาจารย์ไปนิเทศล่าช้ากว่ากำหนด และความคิดเห็นรองลงมา คือ อยากให้อาจารย์นิเทศได้สอบถามปัญหาในการฝึกงานระหว่างการมานิเทศมากกว่านี้

4.4 ด้านการดูแลควบคุมของสถานประกอบการ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุดคือ สถานประกอบการให้ความรู้และให้ความเป็นกันเอง และความคิดเห็นรองลงมาคือ สถานประกอบการให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาเป็นอย่างดี

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ
กรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการนิเทศการฝึกงาน ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากใน ภาพรวมของการฝึกงานมีการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ทั้งโรงเรียนและนักเรียนต่างก็ทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดี ประกอบโรงเรียนกับนักเรียนทุกคนให้ความสำคัญกับการฝึกงานในทุกขั้นตอนและเห็นว่าการฝึกงานจัดเป็นประสบการณ์ที่ช่วยเพิ่มพูนทักษะความชำนาญให้แก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร และเพื่อเป็นการนำความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาทั้งหมดนำไปประยุกต์ให้กับสถานประกอบการจริง โดยลงมือปฏิบัติงานเพื่อฝึกทักษะ ความชำนาญ และประสบการณ์ตรง เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการจบการศึกษา และเพื่อเป็นการนำเอาประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สมมาตร์ สุ่นศักดิ์ (2534:12) กล่าวว่า การฝึกงานเป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่นักเรียน โดยขอความร่วมมือจากแหล่งวิทยาการสถาน

ประกอบการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนทักษะและความชำนาญโดยสอดคล้องกับหลักสูตร และสอดคล้องกับพีระนันท์ คำบอนพิทักษ์ (2542 : 7) ซึ่งได้ให้ความหมายของการฝึกงานว่า หมายถึง การฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการต่าง ๆ โดยมีการนำเอาความรู้ที่ได้ศึกษาทั้งหมดทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติมาใช้ในการฝึกงาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนจบการศึกษา เพื่อนำเอาประสบการณ์จากการฝึกงานไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการในทุกด้านอยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการฝึกงานของนักเรียนนั้น นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการฝึกงานจึงเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงานทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการที่นักเรียนได้ปรึกษากับอาจารย์นิเทศในการเลือกสถานที่ฝึกงาน นักเรียนได้ปรึกษากับผู้ปกครองในการเลือกสถานที่ฝึกงาน การขอคำแนะนำจากรุ่นพี่ที่ได้ผ่านการฝึกงานมาแล้ว มีการได้ศึกษาถึงลักษณะงานของสถานประกอบการก่อนเข้าไปฝึกงาน การจัดปฐมนิเทศนักเรียนก่อนออกฝึกงานของโรงเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ผู้ปกครองให้คำแนะนำให้การปฏิบัติตนในการทำงานก่อนเข้าฝึกงาน การฝึกกริยามารยาทและความอ่อนน้อมถ่อมตน มีการพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับการเข้าไปปฏิบัติงาน การเตรียมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายในการฝึกงานได้อย่างเหมาะสม มีการศึกษาเส้นทางล่วงหน้า และได้มีการศึกษาถึงกฎระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการ จึงทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นต่อด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงานอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในด้านของความรู้ความสามารถในวิชาชีพของนักเรียนที่จะนำไปใช้ในการฝึกงานนั้น นักเรียนมีการทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาทั้งทางด้านทฤษฎีและทางการปฏิบัติที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยความถูกต้อง และในการใช้อุปกรณ์ในสำนักงานนั้นนักเรียนมีความชำนาญ ในการใช้ มีความเชื่อมั่น มั่นใจในตนเองขณะปฏิบัติงาน นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม สมควรแก่สถานการณ์ สามารถนำความรู้ในการเรียนไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม มีโอกาสแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ระหว่างการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ มีความรู้และความเข้าใจในการทำงานได้อย่างรวดเร็ว มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานได้ฝึกงานที่ตรงตามสาขาที่เรียน การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นขณะปฏิบัติงานร่วมกัน นักเรียนได้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจและมีน้ำใจตลอดจนการปฏิบัติงานด้วยมีคุณธรรมและจริยธรรม จึงทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นในด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการนิเทศการฝึกงาน นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการนิเทศการฝึกงานนั้น **นักเรียน**ได้รับการนิเทศการฝึกงานจากอาจารย์นิเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้วยความมีสติในความเป็นนักเรียนฝึกงาน โดยอาจารย์นิเทศมีการได้ชี้แจงรายละเอียดเอกสารการจดบันทึกการฝึกงาน อาจารย์ออกนิเทศนักเรียนตรงตามกำหนดเวลาที่ได้แจ้งไว้ อาจารย์นิเทศก็มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนฝึกงาน คำปรึกษาอย่างดีตลอดระยะเวลาการฝึกงาน ดำเนินการติดต่อประสานงานล่วงหน้ากับสถานประกอบการก่อนเข้านิเทศนักเรียนฝึกงาน อาจารย์นิเทศได้ชี้แจงข้อบกพร่องในการทำงานและให้คำชี้แนะสิ่งที่ควรปรับปรุงแก่นักเรียน ให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ กับอาจารย์นิเทศ การติดต่อกับอาจารย์นิเทศสามารถติดต่อได้ตลอดระยะเวลาการฝึกงาน มีการกำหนดระยะเวลาในการฝึกงานได้อย่างเหมาะสม มีวิธีการนิเทศนักเรียนฝึกงานที่มีเหมาะสม ตลอดจนมีช่วงเวลาในการเข้านิเทศฝึกงานที่เหมาะสม จึงทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นในด้านของการนิเทศอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการนั้น นักเรียนอาจจะมีประสบการณ์ที่ดีในสถานประกอบการอันประกอบไปด้วย บุคลากรในสถานประกอบการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนฝึกงาน บุคลากรในสถานประกอบการได้มอบหมายให้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและมีความเหมาะสมกับสาขาที่นักเรียนเรียนมา ให้คำแนะนำในการทำงานอยู่เสมอ ดูแลนักเรียนเป็นอย่างดีและมีความเชี่ยวชาญในการทำงานให้คำแนะนำแก่นักเรียนฝึกงานอย่างตรงไปตรงมา บุคลากรของสถานประกอบการมีการตรวจสอบงานของนักเรียนที่ได้มอบหมายอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นนักเรียนสามารถที่จะเข้าไปถามกับบุคลากรผู้ดูแลได้และบุคลากรได้เข้ามาช่วยในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยการแก้ไขปัญหานั้นบุคลากรอาจจะให้คำแนะนำแก่นักเรียนฝึกงาน ให้กำลังใจในการปฏิบัติงานแก่นักเรียน ให้คำแนะนำเรื่องการวางตัวที่เหมาะสมให้แก่นักเรียน ชี้แนะให้คำปรึกษาในการทำงานแก่นักเรียนอย่างเหมาะสม ตลอดจนการมีการประเมินผลงานอย่างยุติธรรมในระดับที่ดีและมีความเป็นกลางแก่นักเรียนฝึกงานจึงทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นต่อด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม สาขาการเรียน และประเภทของสถานประกอบการ มี ประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคนเราเกิดมามีลักษณะแตกต่างกันโดยเฉพาะในเรื่องของเพศ เพศหญิงมีอารมณ์อ่อนไหว และมีความละเอียดละเมียดละไมกว่าเพศชาย ซึ่งเป็นเพศที่มีเหตุผลมากกว่า แต่แนวคิดในการทำงานหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะมีลักษณะที่แตกต่างกันบ้างแต่อาจจะไม่มาก ประกอบกับทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงาน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการนิเทศการฝึกงาน และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ที่ไม่แตกต่างกัน จึงทำให้ความคิดเห็นของทั้งสองเพศแตกต่างกันมาก ซึ่งในเรื่องนี้ ตัวแปรเพศเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล แม้ในสภาพปัจจุบันจะให้การยอมรับความเท่าเทียมกันของเพศชายและเพศหญิงในวงกว้างแล้ว แต่ในโลกของงานอาชีพในความเป็นจริงบางงานบางอาชีพเหมาะสมกับเพศหนึ่งและไม่เหมาะสมกับอีกเพศหนึ่ง แต่ละเพศมีความคิดเห็นต่องานหรืออาชีพต่างกัน ดังที่คุก (Cook. 1978:213-220) ได้ศึกษาเกี่ยวข้องระหว่างอาชีพกับบทบาททางเพศ ของแต่ละบุคคลจะเลือกอาชีพที่เข้ากันได้กับบทบาททางเพศของตน เพศชายกับเพศหญิงจึงมีความคิดเห็นและความสนใจในอาชีพที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรา ใจบำรุง (2545 : 56) พบว่า เพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพร ฉายอรุณ (2545 : 84) พบว่า เพศหญิงและเพศชายมีความคิดเห็นต่อการรับนักศึกษาฝึกงาน ไม่แตกต่างกัน จากเหตุผลประกอบกับผลงานวิจัยดังกล่าว พอยืนยันได้ว่า เพศมีอิทธิพลไม่มากกับความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของเพศชายและเพศหญิงจึงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักเรียนที่ได้รับระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมากจากระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ต่างกันไม่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในการฝึกงานในสถานประกอบการซึ่งต้องฝึกงานเช่นกัน ไม่ว่าจะมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันมากหรือน้อย ซึ่งในเรื่องของการฝึกงานในสถานประกอบการ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการนิเทศฝึกงาน ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ นักเรียนจะต้องเริ่มต้นกันใหม่ทั้งหมดในสถานประกอบการ ไม่มีใครมีประสบการณ์มากว่าใคร สอดคล้องกับการวิจัยของ ดารณี บุญบันดาล(2547 :115) ได้ศึกษา ความคิดต่อการฝึกงานตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ

ฝึกงานตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนมัธยมศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกับ นักเรียนส่วนใหญ่เห็นประโยชน์ทางการฝึกงานที่เหมือน ๆ กัน นักเรียนฝึกงานนั้น จะนำความรู้ที่ได้จากการฝึกงานไปใช้ประกอบอาชีพได้ สอดคล้องกับคำกล่าวของ พิมพร ฉายอรุณ (2545 : 16) กล่าวว่า การฝึกงานก็เพื่อให้นักเรียนรู้จักนำทฤษฎีที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนเห็นวิธีการทำงานและปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้นๆ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป สอดคล้องกับคำกล่าวของ พีระนันท์ คำบอนพิทักษ์ (2542 : 10) กล่าวว่า การฝึกงานก็เพื่อมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและความพร้อมในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพของตนเองและผู้อื่น และสอดคล้องกับคำกล่าวของ จันทรา ยินดียม. (2539 : 18) กล่าวว่า การฝึกงานเป็นความต้องการให้นักเรียนเกิดทักษะต่อสภาพการทำงานที่แท้จริง ทั้งในด้านทักษะเกี่ยวกับความชำนาญในงานเฉพาะและทักษะที่เกี่ยวข้องกับคน ซึ่งหมายถึงมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน รวมทั้งการสร้างทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ จากเหตุผลและงานวิจัยสนับสนุนดังกล่าว สามารถสนับสนุนผลการวิจัยที่ว่า ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักเรียนที่เรียนในสาขาการเรียนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปี ที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการกรุงเทพมหานคร โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการนิเทศการฝึกงาน และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนที่เรียนในสาขาการเรียนที่ต่างกันมีลักษณะการเรียนที่ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการขาย สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อาจจะเป็นไปได้ว่าในด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนแต่ละวิชามีความคิดเห็นมีความแตกต่างกันเฉพาะด้าน เช่น ด้านการนิเทศการฝึกงาน และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ในด้านดังกล่าวนักเรียนสาขาต่าง ๆ มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่โดยรวมและรายด้านอื่น ๆ ที่เหลือ นักเรียนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักเรียนที่ฝึกงานในสถานประกอบการที่มีลักษณะต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพและด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนด้านการนิเทศการฝึกงาน นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่ฝึกงานในสถานประกอบการที่ต่างกัน คือ สถานประกอบการหน่วยงานรัฐบาล/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานเอกชน มีวัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างกัน ซึ่งในหน่วยงานรัฐบาล/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีวัฒนธรรมอีกแบบหนึ่ง ส่วนหน่วยงานเอกชนมีวัฒนธรรมอีกแบบหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนที่คาดว่าจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุง วิธีการ กระบวนการเกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียนได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการนิเทศการฝึกงาน และด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ ตลอดจนการจัดส่งนักเรียนของโรงเรียนออกฝึกงาน และวางแผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน จากการศึกษาพบว่าในเรื่องของการที่นักเรียนได้ปรึกษากับอาจารย์นิเทศในการเลือกสถานที่ฝึกงาน และนักเรียนได้ขอคำแนะนำกับรุ่นพี่ที่ได้ผ่านการฝึกงานมาแล้ว นักเรียนมีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวอยู่ระดับปานกลาง ดังนั้นโรงเรียนควรปรับปรุงในเรื่องดังกล่าวด้วยการจัดประชุมเพื่อดำเนินการก่อนส่งนักเรียนออกไปฝึกงานในปลายภาค เรียนที่ 1 โดยเชิญอาจารย์นิเทศฝึกงาน และนักเรียนรุ่นพี่ ที่ผ่านการฝึกงานมาแล้ว เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการออกไปฝึกงานกับนักเรียนที่จะออกไปฝึกงาน

2. ด้านการนิเทศการฝึกงาน จากการศึกษาพบว่าในเรื่องของการนิเทศฝึกงานเกี่ยวกับการติดต่ออาจารย์ที่นิเทศได้ตลอดระยะเวลาการฝึกงาน นักเรียนมีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นโรงเรียนควรมีการปรับปรุงให้นักเรียนสามารถติดต่อกับอาจารย์นิเทศได้ ตลอดระยะเวลาการฝึกงาน เพื่อจะได้ปรึกษาและขอคำแนะนำจากอาจารย์นิเทศต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศการฝึกงานเกี่ยวกับการฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียน เพื่อที่จะได้ทราบความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศการฝึกงาน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลของสถานศึกษา ในการจัดส่งนักเรียนไปฝึกในสถานประกอบการสำหรับนักเรียนรุ่นต่อไป

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสาขาการเรียนต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปใช้ในการประกอบการวางแผน จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

3. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้ควบคุมดูแลนักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อที่จะได้ทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับนักเรียนฝึกงานจากผู้ควบคุมแลนักเรียนฝึกงาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กันยา สุวรรณแสง. (2544). *จิตวิทยาทั่วไป.* พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2542). *การวิเคราะห์สถิติ : สถิติเพื่อการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542.) *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*.

กรมอาชีวศึกษา. (2539). *"สารพัฒนากลักสูตร" กระบวนการเรียนรู้ที่ต้องสอนให้กับนักเรียน.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา. (2533). *เอกสารการสอนชุดวิชา การจัดระบบการสอนการงานและอาชีพ.* พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

จันทรา ยินดียม. (2539). *ปัญหาและอุปสรรคในการรับนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเข้าฝึกงาน ตาหลักสูตรของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ตามแนวความคิดของสถานประกอบการ*. ปริญญานิพนธ์. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฉันทนิช อัศวนนท์. (2545.) *การพัฒนาบุคลิกภาพ.* สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนาถ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2546).*เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*.พิมพ์ครั้งที่9 . กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.

ดารณี บุญบันดาล. (2547). *ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการฝึกงานตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี*. สารนิพนธ์. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ถวิล ธาราโภชน์. (2532). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

น้อย ศิริโชค. (2524). *เทคนิคการฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2549). *เอกสารประกอบการเรียนวิชาสัมมนาวิจัยทางธุรกิจศึกษา.* กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์

พิมพร ฉายอรุณ. (2545). *ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการที่มีต่อการรับนักศึกษาฝึกงาน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาพณิชยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี.* สารนิพนธ์. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

พรรณราย ทรัพยะประะภา. (2548). *จิตวิทยาประยุกต์ในชวิตและการทำงาน.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พีระนันท์ คำบอนพิทักษ์. (2542). *ความคิดเห็นและความต้องการทีมีต่อการฝึกงานของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ(กศ.บป.) คณะวิทยาการจัดการสถาบันราชภัฏอุดรธานี.* สารนิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

เมธี ปิลันธนานนท์. (2533). *การบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ โอ.เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

โยธิน ศันสนยุทธ. (2535). *มนุษสัมพันธ์ จิตวิทยาการทำงานในองค์การ.* พิมพพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ. (2545). *คู่มือนักศึกษา.* กรุงเทพฯ : โอดิสันเพรส โปรดักส์

ลาวัณย์ จักรานุวัฒน์. (2540). *ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาปริญญาโทร ภาคพิเศษ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ(M.B.A) สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานครต่อการจัดการศึกษาภาคพิเศษ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วิจิตร อาวะกุล. (2526). *เทคนิคมนุษยสัมพันธ์.* กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วินิจ เกตุขำ. (2535). *มนุษย์สัมพันธ์สำหรับผู้บริหารยุคใหม่.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ โอ.เอส. พริ้นติ้งเฮ้าส์.

วีระพันธ์ สิทธิพงค์. (2540). ปรัชญา*อาชีวะและเทคนิคศึกษา.* กรุงเทพฯ. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.

วิษณุ ภูมิพานิช. (2540,มิถุนายน – สิงหาคม). “ประโยชน์ของบริษัทฯ จากนักศึกษาฝึกงานสู่การเป็นพนักงาน,” *การบริหารคน.* 18(3): 25-29.

สุพัตรา สุภาพ. (2515). *ปัญหาสังคม.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สมมาตร์ สุ่นศักดิ์. (2534). *การฝึกงานของนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2537 วิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (คหกรรมศาสตร์ศึกษา).* กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สอ้าน โปรยบำรุง. (2535). *ปัญหาและอุปสรรคในการรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการบัญชี การเลขานุการ การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน เข้าฝึกงานตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ.* กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเชตุพน กรมอาชีวศึกษา. ถ่ายเอกสาร

ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. (2537). *การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย.* กรุงเทพฯ : บุญศิริ การพิมพ์.

อุทัย หิรัญโต. (2523*). หลักบริหารบุคคล.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.

Cook, W.R. (1967,August), “factsrs Addicted, With the Oceupation Choiees of Young Man” *Dissertation Abstroct*, p, 799.

Hinkle, wiersma and Jurs. (1988). *Applied Statistics for The Behavioral Sciences*. 2 nd ed. Boston Houghton Mifflin Company.

Oskamp,S. (1977). *Attitude and opinion*. New Jersey : Prentice - Hall

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ที่ ศธ 0519.12/ ๒ ๙ ๑ ๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถนนสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๗ ธันวาคม 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชยการ

เนื่องด้วย นายนพดล ทามคง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการกรุงเทพมหานคร" โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย ของเก็บข้อมูลจำนวน 2 ครั้ง โดยในครั้งที่ 1 ขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 จำนวน 30 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการกรุงเทพมหานคร และในครั้งที่ 2 ขอให้นักเรียนระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 3 จำนวน 235 ตอบแบบสอบถามเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายนพดล ทามคง ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พีมลสิริ จิระเดชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 3646
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนิสิต มือถือ 081-809-9434

ภาคผนวก ข.
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชียวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ และรายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5681

ที่ ศธ 0519.12/ร 3๗๕ วันที่ ๒๕ ธันวาคม 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายนพดล ทามดง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้น ปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและคอมพิวเตอร์ กรุงเทพมหานคร" โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเรือน ภัญโยธานันทพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นายนพดล ทามดง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมลทิพ ทิวะเศรษฐกุล)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร.5681

ที่ ศธ 0519.12/3-375 วันที่ 22 ธันวาคม 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นายทนพล ทามคง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการกรุงเทพมหานคร" โดยมี รองศาสตราจารย์บุญชิด กิญโญบันดพงษ์ สาขาวิชาที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ อิริแพทย์พิสุทธิ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นายทนพล ทามคง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลย์ จันระเสาวภ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ ๕๔๑๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๘ ธันวาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ่มไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนพดล ทาแดง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการกรุงเทพมหานคร" โดยมี รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนพดล ทาแดง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์ 0-2664-1000 ต่อ 5731

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร.5683

ที่ ศธ 0519.12/5394 วันที่ ๑๕ ธันวาคม 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เนื่องด้วย นายนพดล ทาแดง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยกลวิทยาจุรกิจและพณิชยการกรุงเทพมหานคร" โดยมี รองศาสตราจารย์บุญชิต ภิญโญนันตพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์จุลศักดิ์ สุขสบาย และ อาจารย์นพดล กองศิริ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ให้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นายนพดล ทาแดง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิญสิริ ชีระเดชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รายชื่อผู้เชียวชาญ

รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงค์	ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์	ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ่มไทย	ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์จุลศักดิ์ สุขสบาย	อาจารย์ประจำหัวหน้าฝ่ายงานวัดผลประเมินผล โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจาย์นพดล กองศิลป์	อาจารย์ประจำ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค.
แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปี ที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปี ที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ คำตอบของท่านมีคุณค่าต่องานวิจัยนี้มาก ขอขอบคุณนักเรียนที่ได้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้

นายนพดล ทาแดง
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปี ที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หน้าคำตอบในแต่ละข้อเพียงคำตอบเพียงข้อเดียว

1. เพศ
   - 1.1 □ ชาย
   - 1.2 □ หญิง

2. ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม
   - 2.1 □ คะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50
   - 2.2 □ คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.50 – 2.99
   - 2.3 □ คะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.00 – 4.00

3. สาขาการเรียน
   - 3.1 □ การบัญชี
   - 3.2 □ การขาย
   - 3.3 □ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
   - 3.4 □ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

4. ประเภทของสถานประกอบการ
   - 4.1 □ หน่วยงานรัฐบาล/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
   - 4.2 □ หน่วยงานเอกชน

<u>ตอนที่ 2</u> เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการกรุงเทพมหานคร

<u>คำชี้แจง</u> โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถาม แล้วพิจารณาว่าแต่ละข้อเป็นความคิดเห็นของของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ มากน้อยเพียงใด โดยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
	<u>ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน</u>					
1	นักเรียนได้ปรึกษากับอาจารย์นิเทศในการเลือกสถานที่ฝึกงาน					
2	นักเรียนได้ปรึกษากับผู้ปกครองในการเลือกสถานที่ฝึกงาน					
3	นักเรียนได้ขอคำแนะนำกับรุ่นพี่ที่ได้ผ่านการฝึกงานมาแล้ว					
4	นักเรียนได้ศึกษาถึงลักษณะงานของสถานประกอบการก่อนเข้าไปฝึกงาน					
5	โรงเรียนได้มีการจัดการปฐมนิเทศก่อนการฝึกงาน					
6	ผู้ปกครองให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนในการทำงาน ก่อนเข้าไปฝึกงาน					
7	นักเรียนได้มีการฝึกกริยามารยาทและความอ่อนน้อมถ่อมตน					
8	นักเรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับการเข้าปฏิบัติงาน					
9	นักเรียนได้เตรียมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายในการฝึกงานได้อย่างเหมาะสม					
10	นักเรียนศึกษาถึงเส้นทางและระยะทางในการเดินทางไปยังสถานประกอบการล่วงหน้า					
11	นักเรียนได้ศึกษาถึงกฎระเบียบและข้อบังคับของสถานประกอบการ					

ข้อ	ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
	<u>ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ</u>					
12	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้อง					
13	นักเรียนมีความชำนาญในการใช้อุปกรณ์สำนักงาน					
14	นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติงาน					
15	นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้					
16	นักเรียนสามารถนำความรู้ในการเรียนไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้					
17	นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นระหว่างการปฏิบัติงาน					
18	นักเรียน สามารถเรียนรู้และมีความเข้าใจในงานได้อย่างรวดเร็ว					
19	นักเรียนมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน					
20	นักเรียนฝึกงาน ตรงตามสาขาที่เรียน					
21	นักเรียนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นขณะปฏิบัติงานร่วมกัน					
22	นักเรียนได้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ					
23	นักเรียนได้ปฏิบัติงานด้วยความมีคุณธรรมจริยธรรม					
	<u>ด้านการนิเทศการฝึกงาน</u>					
24	อาจารย์นิเทศได้ชี้แจงรายละเอียดเอกสารการจดบันทึกการฝึกงาน					
25	อาจารย์นิเทศออกนิเทศตามกำหนด					
26	อาจารย์นิเทศมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน					
27	อาจารย์นิเทศให้คำปรึกษาอย่างดีตลอดระยะเวลาการฝึกงาน					
28	อาจารย์นิเทศได้ติดต่อประสานงานล่วงหน้ากับสถานประกอบการก่อนการเข้านิเทศ					
29	อาจารย์นิเทศได้ชี้แจ้งข้อบกพร่องในการทำงานและให้คำชี้แนะสิ่งที่ควรปรับปรุงแก่นักเรียน					

ข้อ	ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
30	นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ กับอาจารย์นิเทศ					
31	นักเรียนสามารถติดต่ออาจารย์นิเทศได้ตลอดระยะเวลาการฝึกงาน					
32	ระยะเวลาในการฝึกงานมีความเหมาะสม					
33	วิธีการนิเทศการฝึกงานมีความเหมาะสม					
34	ช่วงเวลาในการเข้านิเทศฝึกงานงานมีความเหมาะสม					
35	**ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ** บุคลากรในสถานประกอบการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน					
36	บุคลาการในสถานประกอบการได้มอบหมายให้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม					
37	บุคลากรในสถานประกอบการให้คำแนะนำในการทำงานอยู่เสมอ					
38	บุคลากรผู้ดูแลนักเรียนมีความเชี่ยวชาญในการทำงานเป็นอย่างดี					
39	บุคลากรในสถานประกอบการมีการตรวจสอบงานของนักเรียนที่ได้มอบหมายอย่างสม่ำเสมอ					
40	เมื่อเกิดปัญหาขึ้นนักเรียนสามารถที่จะเข้าไปถามกับบุคลากรผู้ดูแลได้					
41	เมื่อพบปัญหาในการทำงานบุคลากรในสถานประการได้เข้ามาแก้ไขและให้คำแนะนำนักเรียนทันที					
42	บุคลากรในสถานประกอบการให้กำลังใจในการปฏิบัติงานแก่นักเรียน					
43	บุคลากรในสถานประกอบการได้ให้คำแนะนำเรื่องการวางตัวที่เหมาะสมแก่นักเรียน					
44	บุคลากรในสถานประกอบการชี้แนะให้คำปรึกษาแนวทางในการทำงานในอนาคต					

ข้อ	ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
45	สถานประกอบการได้จัดสถานที่ทำงานให้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม					
46	สถานประกอบการมีการประเมินผลการฝึกงานได้อย่างมีความเหมาะสม					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับความคิดเห็นของ นักเรียนต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ นอกเหนือจาก คำถามในตอนที่ 2 โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน

ด้านความคิดเห็น

.....

.....

.....

2. ด้านความความรู้ความสามารถ

ด้านความคิดเห็น

.....

.....

.....

3. ด้านการนิเทศการฝึกงาน

ด้านความคิดเห็น

……

……

……

4. ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ

ด้านความคิดเห็น

……

……

……

ภาคผนวก ง.
ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

ลำดับที่	ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการฝึกงาน	ค่า IOC
	ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน	
1	นักเรียนได้ปรึกษากับอาจารย์นิเทศในการเลือกสถานที่ฝึกงาน	1.00
2	นักเรียนได้ปรึกษากับผู้ปกครองในการเลือกสถานที่ฝึกงาน	1.00
3	นักเรียนได้ขอคำแนะนำกับรุ่นพี่ที่ได้ผ่านการฝึกงานมาแล้ว	1.00
4	นักเรียนได้ศึกษาถึงลักษณะงานของสถานประกอบการก่อนเข้าไปฝึกงาน	0.80
5	นักเรียนได้ดำเนินการข้อเข้าฝึกงาด้วยตนเอง	0.40
6	โรงเรียนได้มีการจัดการปฐมนิเทศก่อนการฝึกงาน	1.00
7	ผู้ปกครองให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนในการทำงาน ก่อนเข้าไปฝึกงาน	1.00
8	นักเรียนได้มีการฝึกกริยามารยาทและความอ่อนน้อมถ่อมตน	0.80
9	นักเรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับการเข้าปฏิบัติงาน	0.80
10	นักเรียนได้เตรียมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายในการฝึกงานได้อย่างเหมาะสม	0.80
11	นักเรียนศึกษาถึงเส้นทางและระยะทางในการเดินทางไปยังสถานประกอบการล่วงหน้า	1.00
12	นักเรียนได้ศึกษาถึงกฎระเบียบและข้อบังคับของสถานประกอบการ	1.00
	ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ	
13	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้อง	1.00
14	นักเรียนมีความชำนาญในการใช้อุปกรณ์สำนักงาน	1.00
15	นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติงาน	0.80
16	นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้	1.00
17	นักเรียนสามารถนำความรู้ในการเรียนไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	1.00

18	นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นระหว่างการปฏิบัติงาน	0.80
19	นักเรียน สามารถเรียนรู้และมีความเข้าใจในงานได้อย่างรวดเร็ว	1.00
20	นักเรียนมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน	1.00
21	นักเรียนฝึกงาน ตรงตามสาขาที่เรียน	0.80
22	นักเรียนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นขณะปฏิบัติงานร่วมกัน	0.80
23	นักเรียนได้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ	0.60
24	นักเรียนได้ปฏิบัติงานด้วยความมีคุณธรรมจริยธรรม	1.00
	ด้านการนิเทศการฝึกงาน	
25	อาจารย์นิเทศได้ชี้แจงรายละเอียดเอกสารการจดบันทึกการฝึกงาน	0.60
26	อาจารย์นิเทศออกนิเทศ ตามกำหนด	1.00
27	อาจารย์นิเทศมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	1.00
28	อาจารย์นิเทศให้คำปรึกษาอย่างดีตลอดระยะเวลาการฝึกงาน	0.80
29	อาจารย์นิเทศได้ติดต่อประสานงานล่วงหน้ากับสถานประกอบการก่อนการเข้านิเทศ	0.60
30	อาจารย์นิเทศมีมนุษย์สัมพันธ์อันดีในการดำเนินการเข้าพบกับสถานประกอบการ	0.04
31	อาจารย์นิเทศได้ชี้แจ้งข้อบกพร่องในการทำงานและให้คำชี้แนะ สิ่งที่ควรปรับปรุงแก่นักเรียน	1.00
32	นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ กับอาจารย์นิเทศ	1.00
33	นักเรียนสามารถติดต่ออาจารย์นิเทศได้ตลอดระยะเวลาการฝึกงาน	1.00
34	ระยะเวลาในการฝึกงานมีความเหมาะสม	0.60
35	วิธีการนิเทศการฝึกงานมีความเหมาะสม	1.00
36	ช่วงเวลาในการเข้านิเทศฝึกงานงานมีความเหมาะสม	1.00
	ด้านการควบคุมดูแลของสถานประกอบการ	
37	บุคลากรในสถานประกอบการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี	1.00
38	บุคลาการในสถานประกอบการได้มอบหมายให้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม	0.80

39	บุคลากรในสถานประกอบการให้คำแนะนำในการทำงานอยู่เสมอ	1.00
40	บุคลการผู้ดูแลนักเรียน มีความเชี่ยวชาญในการทำงานเป็นอย่างดี	0.80
41	บุคลากรในสถานประกอบการมีการตรวจสอบงานของนักเรียนที่ได้มอบหมายอย่างสม่ำเสมอ	0.80
42	เมื่อเกิดปัญหาขึ้นนักเรียนสามารถที่จะเข้าไปถามกับบุคลากรผู้ดูแลได้	0.80
43	เมื่อพบปัญหาในการทำงาน บุคลากรในสถานประการได้เข้ามาแก้ไขและให้คำแนะนำนักเรียนทันที	1.00
44	บุคลากรในสถานประกอบการให้กำลังใจในการปฏิบัติงานแก่นักเรียน	1.00
45	บุคลากรในสถานประกอบการได้ให้คำแนะนำเรื่องการวางตัว ที่เหมาะสมแก่นักเรียน	1.00
46	บุคลากรในสถานประกอบการชี้แนะให้คำปรึกษาแนวทางในการทำงานในอนาคต	0.80
47	สถานประกอบการได้จัดสถานที่ทำงานให้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสม	1.00
48	สถานประกอบการมีการประเมินผลการฝึกงานได้อย่างมีความเหมาะสม	1.00

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – สกุล	นายนพดล ทาแดง
วัน เดือน ปีเกิด	9 พฤษภาคม 2521
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	234 หมู่ 2 ตำบลริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	RECEPTIONIST
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	THE GRAND HOTEL BANGKOK

ประวัติการศึกษา

2537	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสันติวิทยา จ.เชียงราย
2539	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาการขาย จาก โรงเรียนพณิชยการเชียงราย
2541	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการตลาด จาก โรงเรียนพณิชยการเชียงราย
2543	ศิลปศาสตรบัณฑิต(ศศบ.) สาขา ศิลป์ศาสตร์ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป แขนงวิชาการจัดการทั่วไป จาก สถาบันราชภัฏเชียงราย
2546	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู โปรแกรมวิชาประกาศนียบัตรวิชาชีพครู จาก สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
2550	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาธุรกิจศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ